

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 25.
VIII. évfolyam, 283. szám.

Szerda

Ma estig eldől a finn-orosz tárgyalások sorsa

Olaszország és az ankarai egyezmény — Kiosztva-noli alakítja meg az új bulgár kormányt — Göbbels vádjainak visszhangja az angol sajtóban

Rendkívüli ülészsakra hívják össze a francia kamarát

(LONDON.) (Reuter.) A brit és az angolbarát külföldi sajtó még mindig az ankarai egyezmény jelentőségét tárgyalja és igyekszik azt olyannak feltüntetni, amely nem irányul senki és főleg nem Itália ellen. Figyelemreméltó a „Times” cikke, amelyben a lap feltűnően olaszbarát hangot ütve meg, hangsúlyozza, hogy

Rómában remélhetőleg hamar eloszlik az a tévhit, hogy az ankarai brit-török és a francia-török egyezmények Itália ellen irányulnának. Az angol nemzet — írja a lap — tisztában van azzal a törekvéssel, amelyet a Duce az általános béke érdekében kifejt. Azt is tudja, hogy Mussolini miniszterelnök mindig a tárgyalások híve volt és így nem is lenne oka a brit kormányának arra, hogy Rómáellenes álláspontot foglaljon el, vagy foglaltasson el másokkal is. Azzal is tisztában van az angol kormány, hogy a Duce a délkelet-európai és a balkáni népek egyezésén és összekapcsolásán fáradozik és hogy ezen a téren már is nagy eredményeket ért el főleg azzal, hogy ezen a földrészen elősegítette a semleges blokk körvonalainak kialakulását. A délkelet-európai és a balkáni nyugalmi helyzet kizárólag Mussolininek köszönhető és így a Duce méltán megérdemli az érintett népek becsületos háláját.

A párisi sajtó főtémája is még mindig az ankarai megállapodás. Nem hiányzik azonban az érdekes beállítású cikkek sem. A „Journal” ugyanis ankarai tudósítójának tollából közli, hogy

Törökországnak a politikain kívül igen nagy anyagi haszna is van a megállapodásból. Franciaországtól megkapta az alexandrettei szandzsákok, Anglia pedig hatalmas összegű, minimális törlesztési részletekkel fizetendő kölcsönt, 500 bombavetőgépet, továbbá a mosszuli olajtelepek hozamának egynyolcadát ajánlotta fel kölcsönnek. Ilyen körülmények között Törökország valóban közel áll Kemal pasa elgondolásának megvalósításához, mert gazdaságilag fejlődhetik és a leghatalmasabb hadserege lesz a délkeleten — fejezi be a lap.

A „Temps” azt írja, hogy

Itália vezető szerephez jutott a Balkánon és azt mindaddig betölteti, amíg semleges marad.

Nem ennyire előzékeny az olasz sajtó, amely szintén a Törökország által kapott javakat emlegeti. A „Popolo d'Italia” hangsúlyozza, hogy

Ankara egyelőre örülhet, mert a szerződésből neki volt a legtöbb anyagi haszna. Csak készpénzben, illetve 75 százalék pénzben és 25 százalék hadieszközökben 60 millió fontot kapott.

A „Messagero” ugyanakkor azt írja, hogy

amíg a török sajtó megelégedése indokolt, addig érthetetlenek a francia lapvélemények. A lapok legnagyobb része ugyanis állandóan ékverési kísérletezésekre gyánakzik és visszautasítja azt a feltételezett tervet, hogy a Harmadik Birodalom elválassa Franciaországot Angliától.

A svájci sajtót is élénken foglalkoztatja a kérdés. A „Neue Zürcher Zeitung” szerint

az ankarai egyezménynek egyelőre gyakorlati haszna csak Törökországra nézve van.

Mihály gyulafehérvári nagyvajda trónörökös születésnapja

Október 25-én, szerdán ünnepli az ország Mihály gyulafehérvári nagyvajda, trónörökös 18. születésnapját. Ebből az alkalomból a kolozsvári rendőrkész-túra felhívja a város összes lakóinak figyelmét arra, hogy méltó módon adjon kifejezést hódolatának és szeretetének a királyi uralkodó család és a trónörökös személye iránt és a Fenség születésnapján lobogozza fel a házait. A kereskedők kirakataikban a nemzeti ünnep napján tegyék ki II. Károly király öfelsége és a trónörökös fényképét és nemzeti színű szalagokkal, zászlócskákkal és virágokkal díszítsék. Este az ősz szes köz- és magánépületeket, valamint az összes kirakatokat is ki kell világítani

Végül figyelemreméltó még a „Berliner Börsenzeitung” cikke, amelyben Megerle, az ismert német külpolitikai közíró foglalkozik a szerződésekkel.

— A megállapodások első pillanatra problematikusak — írja — és mint ilyenek, tág teret adnak a találgatásoknak. Nem lehet azt sem tudni bizonyosan, kinek használnak és kinek akarnak ártani. Ezért jelentőségük inkább mesterségesen megnövesztett és propagandacélokra alkalmas.

Az ellenfeleknek mindenesetre joguk van a tényeket úgy magyarázni, ahogyan akarják, mert az eredményeket a jövő igazolhatja csupán. Egy kérdés azonban nyitva marad az ankarai szerződéssel kapcsolatban és pedig az, hogy vajjon érdemes volt-e

Ma estére várják a döntést a finn-orosz kérdésben

(HELSINKI.) (Reuter.) A finn küldöttség tegnap délután két órakor érkezett meg Moszkvába. A pályaudvaron a szokásos módon üdvözölték. Délután hat órakor Paasakivi és Tanner kíséretükkel együtt megjelentek a Kremlben, ahol megkezdették megbeszéléseiket Molotov és Potemkin népbiztosokkal, továbbá Sztalinnal, aki szintén végighallgatta a finn előterjesztéseket. A tárgyalások sokáig elhúzódtak, majd késő este félbeszakadtak azzal, hogy azokat ma délelőtt és délután folytatják. Beavatottak szerint a helyzet kedvező. Ezt abból a tényből merítik, hogy

Paasakivi elutazása előtt hosszabb megbeszélést folytatott a helsinki amerikai követtel, továbbá abból, hogy Tanner pénzügyminiszter is Moszkvába utazott. Tanner pedig tudvalevően személyes jóbarátságban van Sztalinnal. Végül abból, hogy Finnország megkezdte az Aaland szigetek megerősítését, ami azt is jelentheti, hogy ez a vitás kérdés bizonyára le fog kerülni a napirendről.

A finn sajtó továbbra is megfontoltan

Törökországnak megzavartatni jó viszonyát három olyan hatalmas nagyhatalommal, mint Itália, Németország és a Szovjet?

A „Deutsche Dipl. Pol. Korrespondenz” szintén és ismételtén foglalkozik a kérdéssel és a szerződéseket különös diplomáciai munkának minősíti, amelyről nem lehet megállapítani a tulajdonképpeni célt, mert a lap szerint végeredményében Ankarát semmire sem kötelezi.

— Komoly bonyodalom esetén ugyanis — hangsúlyozza a német felhivatalos — elképzelhetetlen az, hogy a Szovjet semleges maradjon. Ha pedig nem marad az, úgy Törökország semmire sem kötelezhető.

ir az eseményről. Hangja inkább elszánt, mint harcias, bár hangoztatja, hogy Finnország ha kell fegyverrel is megvédi semlegességét. A lapok azt is nyíltan hangoztatják, hogy bár az erőviszonyok kétségbeesítően különböznek egymástól, mégis az ellenállás nem kilátástalan, mert a finnországi terep a támadó számára rendkívül előnytelen. A tavak, a keskeny homokösvények nem alkalmasak az előrenyomulásra és az óriási erők minden dömbögye egy-egy természetes erőde a védőknek. Érdekes a szovjet sajtó magatartása. Az orosz lapok ugyanis

érthetetlennek minősítik Finnország hadikészülődéseit, akkor amikor orosz részről fenyegetés nem hangzott el és amikor a szovjet kormány állandóan azt hangoztatja, hogy szándékai a legbékésebbek.

Eövidejüleg Moszkvából közlik, hogy ott a tárgyalások befejezését és a kérdés végleges elintézését ma estére remélik, mert az első, illetve az előző látogatást tekintve, a második találkozáson állítólag a szerződés alappontozataira nézve már meg is történt a megállapodás.

Amennyiben a finn-orosz megállapodást sikerül kielégítően megoldani, úgy a szovjet diplomáciai tervek első fázisa lezárulhat tekintetbe és sor kerülhet a tervezett Molotov-Ribbentrop találkozóra Berlinben is.

FELEMELTÉK A NÉMET-ORSZÁGI ZSIDÓSÁG VAGYON SARCÁT

(BERLIN.) (DNB) Mint tudvalevő a német kormány Ernst von Rath párisi követségi tanácsos meggyilkolása miatt 1 milliárd márka sarcot rótt a németországi zsidóságra. Ezt úgy kellett befizetni, hogy a zsidóság vagyonának 20 százalékát le kellett adja. Miután a befizetésekből megállapíthatóan e mellett a százalék, mellett a milliárdot elérni nem lehet, a pénzügyminiszté-

rium a 20 százalékot 25-re emelte és a befizetés utolsó határidejét ez év november 15-ben állapította meg.

KIOSSZEIVANOFF KAPOTT MEGBIZATÁST AZ ÚJ KORMÁNY MEGALKOTÁSÁRA

(SZÓFIA.) (Havas.) Boris bolgár király tegnap kihallgatáson fogadta Kiosszeivanoff volt miniszterelnököt, aki tudvalevőleg a nemzeti egység kormánya megalakításának céljából hivatalnok kabinetjével együtt lemondott és újra őt bízta meg a kormány megalakításával. Kiosszeivanoff már tegnap este megkezdte megbízatását a politikai pártok vezetőivel és így beavatottak szerint komoly remény van arra, hogy az új kabinet még e héten megalakul.

AZ ELSŐ CÁFOLAT GÖBBELS DR. VÁDPONTJAIÁRA

(LONDON.) (Reuter.) Göbbels dr. rádióan át közvetített és Churchill-ellenes vádpontjaira már tegnap kiadták az első cáfolatot. Eszerint dr. Göbbels azt állította, hogy az Athénie fedélzetére nem vettek fel német nemzetiségű utast, hogy nehogy azok közül valaki figyelmes lehessen az elsüllyesztés különös körülményeire. Hivatalos megállapítást nyert, hogy az Athénie 1124 utasa között 26 német is szerepelt, akik közül 4 az életét veszítette, amint azt a szerencsétlenséget követő napon kiadott hivatalos közlés is igazolja.

VÁLASZ HORE BELISHANAK

(BERLIN.) (DNB) Hore Belisha nemrégiben elmondott rádióbeszédére válaszul a „Deutsche Dipl. Pol. Korrespondenz” a következőket közli:

— A brit hadügyminiszter rádióbeszédében sejtette hallgatóival többek között azt is, hogy a Harmadik Birodalom újabb békeajánlattal lép a nyilvánosság elé. Ez úgy látszik már hangulati tünet lett Londonban, mert nem csak a sajtó, de az aktív politikusok is kezdenek arról ábrándozni, amit szeretnének. Hore Belisha nyugodt lehet. A Harmadik Birodalomnak nincs szándékában újabb békeajánlatot tenni, vagy tétetni. Berlin már leszögezte álláspontját akkor, amikor kijelentette, hogy felvette az eldobott keztyűt.

SVEN HEDIN CÁFOLATA

(STOCKHOLM.) (DNB) A „News Chronicle”, mint tudvalevő, egy beszélgetés közlő Sven Hedin és Hitler kancellár között, amelyben olyan kijelentéseket adott a Führer szájába, amelyek alkalmasak lehettek volna arra, hogy Berlin és Moszkva jóviszonyát zavarják. A világhírű utazó most élesen megcáfolja a „News Chronicle” cikkét és kijelenti, hogy

a brit lap úgynevezett interviwja nem egyéb kitalálásnál és nyilván politikai tendenciából készült.

ANGOL LAP HITLER TERVEIRŐL

(LONDON.) (Rador.) A Daily Express a németországi nemzeti szocialista párt vezéreinek Hitler részéről értekezletre történt összehívásával kapcsolatosan azt írja, hogy a Vezér és kancellár szükségesnek tartotta „alattvalóinak” véleményét kikérni, mielőtt „megindítja az igazi háborút”. A lap szerint az értekezlet azért is hívta össze Hitler, hogy meghallgassa a nemzeti szocialista párt vezetőinek véleményét a jelenlegi helyzetben, tájékoztatást szerezzen a német nép lelki állapotáról és felfogásáról a legújabb eseményekkel kapcsolatosan és ennek figyelembevételével hozza meg a továbbiakra vonatkozó döntését.

CHURCHILL NEM VÁLASZOL GÖBBELSNEK

(LONDON.) (Rador.) Az angol lapok heves választ adnak arra a szokatlanul éleshangú rádióbeszédre, amelyet dr. Göbbels, a német propagandaügyi miniszter mondott el Churchill Winston, az angol haditengerészet első lordja ellen. Az angol lapok a következő címekeket adtak cikkeiknek: „Egy szakértő valótlanságai”, „Késő támadások”, „Beleegyes támadások”, stb. A Daily Mail azt írja, hogy Winston Churchill még

a beszéd elmondása estéjét követő éjszaka pontosan elolvasta Göbbels beszédét, amelyet kifejezetten propagandisztikus jellegűnek minősít és annyira fantasztikusnak, amelyre nem is tartja érdemesnek válaszolni.

„MIKÉNT LEHET A LELKEKET FELBUJTANI”

(NEWYORK.) (Rador.) Az amerikai sajtót is élénken foglalkoztatja Göbbels német propagandaügyi miniszternek Churchill lord ellen elhangzott rádióbeszéde. A New York Herald Tribune ezzel kapcsolatosan azt írja, hogy a német nemzeti szocializmus újlag tanujelét adta annak, hogy

miként lehet Németország határain túl is a lelkeket felbujtani.

Az Amerikai Egyesült Államok — amint azt Göbbels dr. is leszögezte — nem vesztették el jóérzésüket ebben a kérdésben. Az az értesülés azonban, amelyet Göbbels amerikai szemtanu vallomásaiból szerzett és nyilvánosságra hozott, nem érdekli Amerikát, hanem az csak a kérdésben lelkileg érzékeny mély ellentétben álló nemzeti szocializmus és angol kormány közötti vita.

Rendkívüli ülásszakra hívják a francia kamarát

(PÁRIS.) (Rador.) November hónap folyamán a francia képviselőházat rendkívüli ülásszakra hívják össze. Daladier miniszterelnök és Reynaud pénzügyminiszter bejelentették, hogy az 1940. évi költségvetés elkészült és azt a képviselőháznak november közepén megtartandó ülése elé fogják terjeszteni.

SZÁLLIT-E MANGÁNÉRCET A SZOVJET NÉMETORSZÁGNAK?

(BERLIN.) (Rador.) Azt a tényt, hogy a Szovjet 160 ezer tonna magánércet kötött le még a háború kitörése előtt az USA-val, bizonyos körök arra használták fel, hogy megállapítsák: a Szovjet nem hajlandó ezt a rendkívül fontos nyersanyagot Németországnak szállítani. Ezzel szemben a valóság az,

Ahogy az angol sajtó látja

(LONDON.) (Rador.) Az angol sajtó legutóbbi számában folytatja az ankarai egyezmény jelentőségének méltatását nemzetközi szempontból is. A Sunday Timesben Scrutator a nyugati hatalmak nagy sikereként könyveli el az egyezményt. A német diplomáciának nem sikerült Törökországot Angliától és Franciaországtól eltávolítani és nem sikerült ellentéteket szítani Törökország és a Szovjet között sem. A cikk írója végül azt írja, hogy az Anglia részéről fogantatott zárlat

rendkívül eredményes Németország ellen.

A Harmadik Birodalom a háború megkezdése óta

70 tengeralattjárójából már huszat elvesztett a különböző tengeri összeütközések során.

Egy másik angol lap azt írja, hogy a német csapatoknak a nyugati hadszíntéren fellángolt tevékenysége a Harmadik Birodalom diplomáciai veregyének elleplezésére szolgál. Az ankarai egyezmény egyik legfontosabb eseménye a nemzetközi diplomáciai mérkőzésnek. Miután nem sikerült Olaszországot Oroszország felé vonni, Ribbentrop most a Balkánon kezdi meg kezdeményező tevékenységét, hogy helyrehozza azt a sikertelenséget, amelyet a tavasz folyamán ezekben az államokban szenvedett.

Garvin angol közíró cikkében a következőképpen jellemzi a helyzetet: „Németország most közvetlenül levegőben és vízen összpontosított erővel folytat támadást Anglia ellen. A jelenlegi háborúnak ez a kimondott főcélja.

A német birodalomban éjjel-nap-

MIT KAPHAT NÉMETORSZÁG A SZOVJETTŐL?

(LONDON.) (Rador.) A Sunday Express című lap beszámolóit ír annak a politikának és intézkedéseknek az eredményéről, amelyeket Anglia Németország ellen fogantatott. A lap szerint Oroszországnak olyan árukat szállít Németországnak, amelyekre szüksége van, illetve amelyekkel a Szovjetunió rendelkezik. Ezekkel az anyagokkal a német életszínvonal nem javulhat meg, mert Oroszország csak gabonát, fémipari anyagokat és zsiradékot szállíthat. Az angol zárlat következtében Németországnak még a legszerűsebb számtás szerint is több mint ötmillió tonna gabonára volna szüksége, viszont Oroszország legfeljebb évente egymillió tonna búzát és egyéb gabonaféléket szállíthat. Németországnak évente kilencmillió tonna ásványi termékre volna szüksége. Ezzel szemben Oroszország egész termelése csak 15 millió tonna, amelynek nagy részére a Szovjetunió van szüksége. Németországnak 360 ezer tonna rézre és rézet tartalmazó ásványi termékre volna szüksége, ezzel szemben Szovjetország évi termelése 70.000 tonna és így e téren is Németországnak nagy hiánnyal kell megküzdnie.

hogy a Szovjet mangánércben oly gazdag és termelése olyan nagyarányú, hogy belföldi szükségletein kívül hatalmas mennyiséget tud exportálni. Nem fér kétség ahhoz, hogy Oroszország elsősorban a német szükségleteket elégíti ki és csak azután küld át a rendelkezés értelmében nagyobb tételeket az Egyesült Államokba.

HÁROM KÉDÉS LLOYD GEORGENAK

(LONDON.) (Rador.) A Daily Telegraph and Morning Post foglalkozik Lloyd George békemozgalmával és a következő kérdéseket teszi fel: Tárgyal-e Lloyd George a világháború folyamán az ellenfelekkel? Tárgyal-e Lloyd George a nemzeti szocialista párt vezetőivel? Milyen lehet Lloyd George szerint az az alap, amelyen a békétárgyalások megindulhatnak?

pal dolgoznak az új tengeralattjárók elkészítésén,

mert azt akarják, hogy sokkal több tengeralattjárójuk legyen, mint amennyit az angolok és a franciák elsüllyeszteni képesek. Viszonozásul az angolok

a repülőgépgyártást fokozzák, hogy megőrizzék az angol haderő felsőbbbbségét és hogy sikeres támadásokat hajthassanak végre a német tengeralattjárók és repülőgépek telephelyei ellen.

JAPÁN TÁRGYAL ANGIÁVAL ÉS AZ USA-VAL

(TOKIO.) (Rador.) A DNB német távirati iroda közli a következőket: „A sajtó Nomura japán külügyminiszter újabb diplomáciai tevékenységéről számol be. Még pedig arról, hogy az Észak-amerikai Egyesült Államok és Anglia nagyköveteivel újlag felvette a tárgyalásokat. Másrészt a sajtó a leghatározottabban megcáfolja azokat a híreket, minth Japán és Oroszország között a nomonhani helyzetet illetőleg a tárgyalások megszakadtak volna.

60 MILLIÓ FONT KÖLCSÖN TÖRÖKORSZÁGNAK

(LONDON.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint Ankarából az a jelentés érkezik, hogy London és Ankara között közelebről pénzügyi egyezmény készül, amelynek értelmében Anglia 60 millió angol font kölcsönt nyújt Törökországnak és ezenkívül átveszi Törökország exporttermékeinek legnagyobb részét. Az angol-török gazdasági és kereskedelmi tárgyalások párhuzamosan folytatók, az angol-francia-török politikai jellegű egyezmény megkötésére vonatkozó tárgyalásokkal.

LETTORSZÁG NEM ADTA FEL FÜGGETLENSÉGÉT

(RIGA.) (Rador.) Munters, Lettország külügyminisztere tegnap rádióbeszédet mondott. Bejelentette, hogy a kelet-európai régi egyensúly megváltoztatása módosította Lettország helyzetét is. Utalt arra is, hogy Lettország nem utasíthatta vissza az Oroszországgal való egyezmény megkötését, mert ennek megkötése nélkül előbb vagy utóbb a két állam között súlyos ellentétek merülhettek volna fel. A külügyminiszter hangsúlyozta azt is, hogy a lefolytatott tárgyalások során nem alakult ki olyan légkör és a megkötött egyezmény szelleme és szövege sem olyan, mintha a Szovjet fensőbbbbségét akarná érvényesíteni Lettországgal szemben, vagy pedig bolsevizálni akarná Lettország lakosságát, vagy pedig meg akarná semmisíteni ezt a kis államot. Lettónia gondosan vigyáz függetlenségére és erejére. Távol tudja magát tartani minden idegen befolyástól.

KANADAI REPÜLŐK KIKÉPZÉSE

(OTTAVA.) (Rador.) Balfour angol államtitkár megérkezett Ottavába a Halivad-i repülőgépgyár vezérigazgatójának kíséretében. Az államtitkár a légügyi kirendeltség lordja üdvözölte Kanadába való megérkezése alkalmából. Az angol bizottság kanadai szakértőkkel azokat a módokat tárgyalja le, amelyek biztosítják a kanadai repülőket minél gyorsabb és minél megfelelőbb kiképzését. A repülőgép megrendelésekről csak akkor döntenek, amikor megérkeznek Ottavába Ausztrália és Új-Zéland szakértő kiküldöttjei is, akik már utban vannak Kanadára felé.

A TÁVOZÓ PÁRISI ANGOL NAGYKÖVET BUCSUJA

(PÁRIS.) (Rador.) Sir Erik Phipps, Anglia párisi nagykövete elhagyta állomáshelyét. Az angol nagykövet távozása előtt rádióbeszédet mondott, amelyben hangsúlyozta Franciaország és Anglia közötti viszony szívélyességét és megrendíthetőségét.

— Fájdalommal hagyom el Párist és azt a házat, amelyben pályafutásom legnagyobb részét eltöltöttem — mondotta a távozó nagykövet. — Mindig azért dolgoztam, hogy Anglia és Franciaország kapcsolatát kimélyítsem. Hogy jobban megértsük egymást és hogy jobban szeressük egymást. És most, távozásom alkalmából örömmel állapítom meg, hogy a jelenlegi viszonyban, amely mindkettőjüket közösen fenyegeti, a két ország kormánya és népe között a barátság és kancsolat, hogyha lehet, még bensőbb, még szívélyesebb és még bizakodóbb, mint valaha. Szükséges, hogy ez a megértés állandósuljon és megszilárduljon közös győzelmünkön túl is, hogy végül is lefejtessük annak a jobb világnak az alapjait, amely a megértés szellemében köti össze a népeket és megszünteti a szomszéd államok között a gyűlöletet.

ELHAGYTA PÁRIST A TÁVOZÓ ANGOL NAGYKÖVET

(PÁRIS.) (Rador.) Sir Erich Phipps, Anglia párisi nagykövete tegnap délután 17 óra 45 perckor elutazott a francia fővárosból. Az állomáson a francia hatóságok vezetői, a diplomáciai kar tagjai és több más előkelőség vett búcsút a távozó angol nagykövettől.

NYUGALOM, CSENDESSÉG

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás október 23-án reggel a következő hivatalos jelentést adta ki: „Az egész hadszíntéren nyugalom és az elmúlt éjszaka csendességben telt el”

NÉMET TÁMADÁS A NYUGATI HADSZÍNTÉREN

(LONDON.) (Rador.) Ralph Izzard, a Daily Mail amsterdami tudósítója a nemzeti szocialista párt vezetőinek értekezletével kapcsolatosan azt írja: „Lehetséges, hogy Hitler 48 órán belül „hadat üzen” Angliának és Franciaországnak. Azokkal a hírekkel szemben, amelyek arról számolnak be, hogy a nyugati hadszíntéren nyugalom urál-

kodik, a lap tudósítója azt jelenti: „Valószínű, hogy a nyugati hadszíntéren hatalmas német támadás fog megindulni egyidejűleg az Anglia ellen már megkezdett légi és tengerészeti hadjárat erejének fokozásával. Az angol-francia-török egyezmény aláírásakor ugyanis Hitler meggyőződött arról, hogy a nyugati hatalmak a háború folytatására határozottak el magukat és ezt a háborút most már német birodalom vezérje és kancellárja kemény elszántsággal végig is akarja küzdeni.

A BALKÁN ÁLLAMOK TÖMBJÉNEK MEGSZERVEZÉSE

(BUCURESTI.) (Rador.) A Jurnalul című lap „A semleges Balkán-államok egyezményének parancsszava” című cikkében a következőket írja: „Európa délkeleti részében ma nyugalom és olyan derűlátás uralkodik, amilyen a kontinensnek egyetlen más részében sem. A most aláírt angol-francia-török egyezményben Moszkva magatartásával olyan légkör alakult ki, amely indokoltá teszi azt a hitet, hogy lehetőség van a megrendíthetetlen semlegesség fenntartására. Ez az új tény döntő módon hozzájárul annak a már régóta a légkörben lévő eszmének a megvalósításához, amely alapján véve nem egyéb, mint a realitások politikája parancsoló következménye: a Balkán-államok semleges tömbjének megszervezése. Tekintettel arra, hogy ezeknek az országoknak állandó és közvetlen érdekeiről van szó, a tömb megszervezésére való kezdeményezés ezen államok részéről kell kiinduljon, minden külső befolyás nélkül. Az a földrajzi tömb, amelyet a Balkán-államok alkotnak, csak a szabadság, a szuverénitás, a területi sérthetetlenség biztosítása és az egyenlőség elve alapján kell, hogy kialakuljon, egyidejűleg a legszigorúbb semlegesség további fenntartása mellett. Így módon ez a tömbülés nemcsak az érdekelt államok részére nyújtana védelmi lehetőséget, hanem Európának ebben a részében biztosítaná a status quo fennmaradását is. Egyben támogatója volna békekötés előkészítésének. Nincs kétségünk az iránt, hogy a Balkán-tömb megalakítására irányuló kezdeményezés sikeres lenne és az összes érdekelt államok támogatásával találkozunk.”

„SAJNÁLJUK: TÉVEDTÜNK!”

(LONDON.) (Rador.) Német repülőgép az Ark Royal angol repülőgép-anyaahajó közelében egy hordót dobott le, amelyben nagymennyiségű rőpirat volt. A rőpiratok az angol tengerészekkel a következőket közlik:

„Sajnáljuk, hogy tévedésben voltunk az Ark Royal helyzetét illetően. Ezt a tévedésünket jelentettük is az illetékes német hatóságoknak.”

Néhány nappal ezelőtt tudvalevőleg a Royal Oak csatahajó elsüllyesztésével egyidőben a német hivatalos jelentés azt is közölte, hogy az Ark Royal repülőgép-anyaahajót is elsüllyesztették. A fenti közleményből láthatjuk, hogy a német repülők beismerik tévedésüket.

NÉMET HAJÓ TÁMADÁSA DÉL AMERIKÁBAN

(SANTIAGO DE CHILE.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a Sessa nevű dán hajó rádiótáviratot adott le, melyben közölte, hogy a Dresden nevű hatalmas német hajó, amely teljesen eloltva lámpáit és világítását, majdnem megtámadta és elsüllyesztette. A távirat hangsúlyozta azt is, hogy a Dresden, amikor elhagyta az amerikai kikötőt, bejelentette, hogy Európa felé indul a Magelán szoroson keresztül, ezzel szemben a hatalmas német hajó észak felé van utban.

CSATA A TENGERTEN

(KOPPENHÁGA.) (Dunaposta.) Dán halászok jelentése szerint Dánia északi tengerpartjaihoz közel hatalmas tengeri csata tombol, a melyben részt vesznek nagy flottaegységeken kívül repülőgépek is. Megállapítani a hajók nemzetiségét még nem sikerült. Mindössze annyi bizonyos, hogy a német flotta ütközött meg néhány francia vagy angol egységgel.

16 NÉMET REPÜLŐT LELŐTTEK

(LONDON.) (Rador.) A „Press Association” jelentése szerint valószínű, hogy körülbelül 16 repülőgépet lelőttek abból a német repülőrajból, amely az elmúlt héten Anglia ellen a légitámadásokat végrehajtotta.

A SZOVJET VÁLASZTÁSOK

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass orosz távirati iroda beszámoló az október 22-én megtartott ukránai és Fehéroroszország nyugati területein megtartott nemzetgyűlési választásokról. A jelentés szerint Lembergben, Tarnopolban, Bialistokban és Breszlitovszkban a szavazásra joogsultak rendkívül nagy számban vonultak fel a szavazóurnák elé.

ANGOL REPÜLŐ NÉMET TERÜLET FELETT

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás a következő hivatalos jelentést adta ki: „Tüzérségi és felderítő tevékenységen kívül jelentősebb esemény nem történt a nyugati hadszíntéren. Október 21-én délben 12 óra 25 perc-

kor hárommotoros angol repülőgép, amely kelet felől jött, elrepült Konzen vasúti állomás felett, 25 kilométernyire Aahentől, közvetlenül a belga határ mellett, majd nyugat felé eltűnt.

TÖBBSZÖRÖS LÉGI RIADÓ

(LONDON.) (Rador.) Skócia délkeleti partvidékén a tegnapi napon ismételt többször volt ellenséges légitámadást jelző riadó.

Rövid távirati hírek

(WASHINGTON.) (Rador.) Meg lehet állapítani, hogy Amerika lakosságának 95 százaléka azt kívánja, hogy az USA maradjon semleges, ne küldjön csapatokat át Európába. Viszont ugyanakkora százalékarány kívánja Anglia és Franciaország győzelmét.

(LONDON.) (Rador.) Lord Rothermere hosszú cikkben méltatja a francia hadsereget. Szerinte a francia hadsereg a legjobb a világon. A harci kocsi és a tankok kitűnő felszerelésükkel és nagyszerű technikai eszközeikkel mély benyomást fognak tenni a világon.

(KAUNAS.) (Rador.) Minskből szovjet küldöttség érkezett Kaunasba azzal a céllal, hogy a litván csapatok vilnai bevonulásánál jelen legyenek.

Kik kérhetik utólagos felvételüket az állampolgársági névjegyzékbe?

Az 1940. évi január 31-én lejár az utolsó jelentkezési határidő

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Hivatalos Lap 243. számában 1939. október hó 20-án megjelent az 1939. január 19-iki állampolgársági törvény 62. szakaszának új szövege azoknak az egyéneknek a román állampolgárságára vonatkozik akik habár jog szerint román állampolgároknak voltak tekinthetők, bármely okból kifolyólag állampolgársági joguk alaki elismerését eddig nem nyerték el.

A törvény indoklásában az igazságügyminiszter rámutat arra, hogy a román állampolgárság elnyerésének a kérdése két évtized óta állandóan napirenden van és mostanáig nem sikerült olyan általános jellegű intézkedés

nagyfontosságú kérdéssről mindenki világos képet nyerjen.

Kik kérhetik utólagos felvételüket az állampolgársági névjegyzékbe?

a) Mindazok, akik 1918. december 1-én (az egyesülés kimondásakor vagy 1921 július 26-án) a trianoni békeszerződés törvénybeiktatásának napján akár a Romániához csatolt területeken, akár a régi királyságban fekvő bármely községben ténylegesen laktak és a fenti napoktól, azaz 1918. december 1-től vagy 1921. július 23-tól 1939. október 20-ig nem kérték más államban állampolgársági joguk megadását (nem optáltak).

b) Azok a kiskorú gyermekek — tekintet nélkül arra, hogy hol és mikor születtek — akiket 1939. október 1-ig a csatolt területeken lakó valamely román állampolgár örökbe fogadott (adopált).

c) A csatolt területeken lakó árvák vagy ismeretlen szülőktől származó kiskorú gyermekek, akiket az állampolgársági névjegyzékbe azok összeállításakor nem vettek fel hivatalból és sem azok az intézmények, sem azok a személyek, akiknek a gondozásában voltak, nem kérték a névjegyzékbe való felvételüket.

Hova kell benyújtani az utólagos bejegyzési kérelmet?

Az utólagos bejegyzés iránti kérelmet annak a községnek az előljárási igazgatóságánál kell benyújtani, amely községben az illető állampolgársági névjegyzékek összeállításának idején (1924. április 17. és június 16. között) lakott vagy azon község előljárási igazgatóságánál, amelyben a kérelmező 1939. október 20-án lakott.

Milyen bizonyítványokat kell mellékelni?

a) A fenti 1. a. pontba tartozó kérelmezőknek mindössze 2 bizonyítványt kell mellékelniük. És pedig: 1. bizonyítványt arról, hogy 1918. december 1-én — 1921. július 26-án a csatolt területeken, vagy a régi királyságban fekvő valamely községben laktak. Ezt a bizonyítványt a községi előljárási igazgatóság vagy a rendőrség mellett működő lakásbejelentő hivatal állítja ki. 2. Bizonyítványt arról, hogy 1918. december 1-től, illetve 1921. július 26-tól 1939. október 20-ig nem optáltak. Ezt a bizonyítványt az illetékes községi előljárási igazgatóság állítja ki.

b) A fenti 1. b. pontba tartozó kérelmezők kérésükhöz mellékelik: 1. születési anyakönyvi kivonatukat, annak igazolásul, hogy az örökbe fogadás idején kiskorúak voltak; 2. az örökbe fogadási okmány hivatalos másolatát; 3. az örökbe fogadó szülő állampolgár-

sági bizonyítványát; végül 4. bizonyítványt arról, hogy az örökbe fogadó Romániához csatolt területeken levő valamely községben lakik.

c) A fenti 1. c. pontba tartozó kérelmezők kötelesek mellékelni: 1. születési anyakönyvi kivonatukat; 2. születési halotti anyakönyvi kivonatát és 3. bizonyítványt arról, hogy 1924. április 17. július 16-a között a Romániához csatolt területeken fekvő valamely községben tartózkodtak.

Meddig kell benyújtani a kérvényeket?

A kérvények benyújtásának utolsó napja 1940. január 31. Ezután ilyen értelmű kérvényt benyújtani nem lehet. Tekintettel arra, hogy ez a határidő tulajdonképpen a legutóbbi törvény által nyújtott 3 hónapos határidő meghosszabbítását jelenti, további meghosszabbítást nem remélhetünk és így mindenkinek érdeke, hogy kérését a fenti napig feltétlenül benyújtsa.

A kérelmek bélyegmentes. A kéresekhez melléklendő bizonyítványokat azonban a községi előljárási igazgatóságok csak a kellő bélyeg leróása után adják ki.

Kérhetik-e felvételüket azok, akik eljárást indítottak a törvényszék vagy a tábla mellett annakidején működő állampolgársági felelősségi bizottságnál? A miniszteri indoklás határozottan kimondja, hogy azok is kérhetik utólagos bejegyzésüket, akik a fenti eljárásokat beindították, még akkor is, hogy ha kedvezőtlen bírői döntést kaptak.

Ranavalo III. visszatérése

(TANANARIVO.) Madagaszkár szigetének lakossága nagy örömmel és érdeklődéssel fogadták a francia gyarmatügyi minisztérium ama határozatát, hogy Ranavalo királyné tetemét hamarosan visszazsárolják a szigetre és ott helyezik nyugalomra. A lakosság máris keresi a hegyekben azt a hegyet, ahol a királyné iszja a hajnali nap első sugarait és a lenyugvó nap utolsó felvilágosítását is tanuként láthatja. A királyné ugyanis feledhetetlen érdemeket szerzett életében a szigetlakók előtt. Csodálatos felkészültségével állta meg helyét a kormányzásban és népe a rajongással szerette.

Madagaszkár szigetét Ptolomeus is ismerte. Lakosai részben ázsiaiak, részben afrikaiak, vérükben azonban a malájok emlékeztet is hordják. A franciák már 1643-ban meglelepettek a sziget partjain, ahol kerskedelmi telepeket építettek. A benszüllötték sokáig kemény ellenállást fejtettek ki. Egy napon aztán a sziget legmagasabb rangú vezetője megegyezett a franciákkal, hogy Madagaszkár ősi trónjára III. Ranavalompanjaka-Manjaka 37 esztendősen nemesvérű sszony ül, aki a sziget királynak leszarmazottja volt. A szép asszony leegyszerűsítette nevét Ranavalora.

Később kiderült, hogy Ranavalo nem is királyi származás, hanem egy kereskedő leánya. Sokáig kormányzott nagy bölcsességgel, de aztán felülkerekedett benne a nő. A franciákhoz látogatába érkezett hölgyek szép ruháit és ékszereit irigylette meg. Követelőzni kezdett és noha a királynő kedvtelése eléggé drágák voltak, a franciák minden kérését teljesítették.

Ranavalo egyébként szegény volt, mert a rabszolgakereskedést a franciák megszüntették és a trón elesett legfőbb jövedelmétől. Csakhamar forradalom tört ki a szigeten a királynő kedvtelése miatt, amit a franciák titokban a néppel fizettettek meg. 1897 februárjában a királynő palotáját a benszüllötték körülverték. Ranavalo lemondott trónjáról és a szomszédos Reunionszigetekre ment száműzetésbe.

Végre elkövetkezett az a nap, mikor francia engedéllyel Párisba költözhetett. Ott is halt meg 1917-ben. Politikai okokból holttestét Algírba szállították. Ranavalo halála után döbbentek rá a madagaszkáriak, hogy királynőjük a ruhákban és ékszerekben át számátalan előnyt, engedményt csikart ki a franciákból. Csak akkor derült ki a ravasz királyné politikájának ezernyi titka. Erre fel a madagaszkáriak addig követelődtek, míg most Páris színpadára a tetem hazaszállításához.

Tempo! Változatosság! Izgalmas cselekmény!

jellemzik és teszik felelthetlenné

JESSE JAMES A BRIGANTI

színes filmremek, melyet a napokban mutat be a

SELECT MOZGO

Az amerikai filmgyártás csúcsteljesítménye, melynek főszerepeit

Turon Power, Nancy Kelly, Randolph Scott alakítják utólréhetetlen sikerrel.

hozni, amely az ezzel kapcsolatosan felmerült jogos igényeket kielégíthette volna. Ezt a célt az 1939. július 27-én megjelent és az utólagos bejegyzésre vonatkozó törvény sem érte el teljes mértékben. Éppen ezért szükségesnek látszott a törvény szövegét úgy kiegészíteni, hogy végre ezek a jogos igények kielégítést nyerjenek. A törvény végre — 15 év múlva — módosította az 1924. évi törvény 56. szakaszát, amely szerint a román állampolgárságot csak az nyerheti el, akinek a csatolt területeken illetősége volt.

Az indoklás szövegéből nagy örömmel és belső elégtétellel állapítjuk meg, hogy Népközségünk és főképpen a parlamenti csoport ismételt felszólalásai és részletes emlékiratokban kifejtett kívánságai ebben a törvényben teljes mértékben meghallgatást találtak.

A törvény szövegét már ismertettük és most csak rendszerbe foglaljuk annak főbb intézkedéseit, hogy az érdekelteket pontosan tájékoztassuk és a

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(40.)

XII.

A New World utja céljához közeledett. Az utasok csoportokba verődve álltak a fedélzeten és bámuló szemekkel nézték a közeledő partokat, a távolban egyre nagyobb számban meredező, óriás felhőkarcolókat, amelyekről annyit olvastak, annyit hallottak.

A hajón szövődött közösségek elernyedtek az új világrész láttára. Mindenki elmerült saját céljainak fontolgatásába. Egyéni érdekek kerültek felszínre. Senkit sem érdekelt már a mások dolga.

Kit, hogyan fog elnyelni a mérhetetlen gazdagságok, mesebeli lehetőségek hazája? Ki hol fogja megtalálni, amit keres, vár és remél?

A mérhetetlen kikötő látványossága aztán még az egyéni érdekeket is elnyomta. Mindenki álmélkodva nézte az óriás forgalmat, hajók sokaságát, a kikötő zajló életét.

Waldemar gróf egészen megfelejtkezett a szép Mayról, aki egy hétig olyan élenként foglalkoztatta érzéseit és gondolatait. Ahogy szótlanul állott Harry mellett, kellemes izgalom járta át minden idejét.

Nagynak lenni a nagyokkal. Beleka paszkodni a gigászi méretekbe és tulajdonítani a felhőkarcolókat. Az új reményekhez, új vágyakhoz képest mit jelenthet egy szerelmi kaland minden szépsége, a leggyönyörűbb nő szerelmi láza?

Önkéntelenül megszorította Harry kezét:

— Ebben a szédületes nagyságban megtaláljuk mi is a helyet, ahova belegyökerezhetünk. — Most érzem csak, hogy Európa milyen kicsinyes, elavult Amerikához képest. Itt itthon lenni, itt célokat kitűzni és elérni mindent, ami emberileg elérhető. Ez élet.

Harry megértően bólintott. Megszégyenített férfiúságát, sértett önértékét valami komor bosszuvágy nyomta el. Felegyenesedett az előtte megnyilatkozó nagyszabású élet láttára. Igen, itt nyílik majd alkalom és lehetőség reá, hogy megmutassa Hildának, hogy mi lakik benne, mire fogja vinni. Itt magához ragadni a hatalmat, itt a titánok között észrevétni magát, számottevő faktorrá emelkedni, mindig több értéket jelent, mint szürke veréből tündöklő pávává fejlődni. Mi volt Hilda, mint jelentéktelen kis gépiróleány? ... Igazán nem más, mint szürke veréb? És mi lett most a pénz hátterének ragyogásában? ... Semmi más, csak páva... páva. Szép és lélekletlen. Majd bámulni fog még Hilda. Majd fogja majd érezni ugyanazt a keserű haragot, sértett hiúságot, megtaposott önértékét, ami az ő lelkét annyira megzavarta.

(Folytatása következik.)

Katasztrófiális áradás
Spanyolországban

(MADRID.) (Rador.) Katalániában a napok óta tartó hatalmas esőzés és vihar következtében óriási áradás keletkezett. A megduzzadt folyók kiléptek medrükéből és elöntötték Kartagena városát, valamint több más várost és környékét. Az eddig beérkezett jelentések arról számolnak be, hogy az árvíz következtében 40 ember vesztette életét. A Spanyol Nemzeti Bank, a Vöröskereszt Egyesület kórházának és a Spanyol Amerikai Banknak épülete a tengerpart több hatalmas áruraktára teljesen víz alatt van. Az anyagi kár felbecsülhetetlen.

TESTEDZÉS

Óriási sikere volt Pluhár István
konferánsz-estjének

(KOLOZSVÁR.) Korunk hőse: a rádió sportriporter. Szavait százezrek hallgatják. Népszerűségben filmsztárokkal vetekednek. Ezeknek sorából való Pluhár István is, a budapesti rádió sportbemondója, egyben a testnevelési főiskola tanára és az MLSz szakelődője. Van valaki, aki nem ismeri? Amikor megszólal hangja a hangszórón keresztül, szökevényekben megrázza a hallgatók előtt a magyar labdarugócsapat, vagy vízipólózók játékát, a laikusban is felkelti az érdeklődést. Szavai magával ragadnak. Vele izgulunk, szurkolunk a magyar csapat játékaiban, sikereinek, vagy kudarcának. Ezzel el is mondtunk mindent róla. Rádióriporterek között is a legelső sorba való, mert kevés bemondót ismerünk, aki annyira folyamatosan, elmés mondatokba tömörítve írja le

riportját, mint ő, akit mindenki a magyar nyelvterületen úgy ismer: Pluhár. Ez a név a magyar sportéletben fogalom.

Tegnap bemutatkozása a Magyar Színházban kirobbanó sikerrel járt. Már a színpadra lépésekor tapsorkán csattant fel s amikor élményeiből és a rádióriport ku lisszatitkairól adott elő érdekes részleteket, zúgott a taps. Nagy sikere volt a rögtönzött sportbemutató konferálásával is.

Közel 3 órási előadása meggyőzően bennünket arról, hogy a jó rádióriporternek nem elég, ha nagy „dumája” van. Körültekintő, intelligens, a tényekhez hűven ragaszkodó, gyors itélőképességű egyénnek kell lennie. Pluhár ezeknek a kívánalmaknak megszereztesítője.

(galó.)

Nyilatkozatok a magyar-román
mérkőzésről

(BUKAREST.) A magyar-román labdarugómérkőzés után a következő nyilatkozatok hangzottak el:

Economu Virgil román szövetségi kapitány: „Nagyon sportszerű körülmények között folyt le a mérkőzés. Az eredményt igazságosnak találom. A magyar csapat nagyszerűen játszott!”

Dattilo játékező: „Igen jó mérkőzés volt. A magyar csatársor túl puhának bizonyult a gyors védelemmel szemben. A magyarok körülményes, lassu támadásaiba mindig volt ideje a kemény, gyors románoknak a közbelesésre.”

Vitéz Ginzery szövetségi kapitány: „Az adott körülmények között, öt helyen tartá-

lékot szerepeltetve, az eredménnyel elégedettnek kell lennem. Csapatom kétségtele nélkül a nagyobb játékkultuszt vonultatta fel a pályán és mindvégig lelkesen játszott. A győzelemtől néhány játékosunk gyenge formája miatt estünk el.”

MEGHÍVTÁK A ROMÁN VÁLOGATOTTAT BUDAPESTRE

(BUKAREST.) A magyar-román válogatott labdarugómérkőzés után dr. Gidófalvi Pál, az MLSz miniszteri biztosa meghívta a román válogatott csapatot Budapestre. A román válogatott budapesti vendégjátékára előreláthatólag tavasszal kerül sor.

A román és a magyar válogatott csapatok háromévi mérlege. Budapesti jelentik: A „Nemzeti Sport” összeállította a román és magyar válogatott labdarugó csapatok mérlegét a legutolsó három évről. A magyar csapat összesen 24 mérkőzést játszott, hetet elvesztett, tizet megnyert és hét döntetlenül végződött. A román csapat 16 mérkőzésből négyet megnyert, hetet elvesztett és öt volt döntetlen.

Elmaradt a magyar B-válogatott aradi szereplése. Aradról jelentik: Az a terv, hogy a magyar B-csapat hazautaztában egy mérkőzést játszik Aradon, kúbaesett. A magyar csapat tegnap Arad érintésével hazautazott Budapestre.

A Victoria felhívása. A kolozsvári Victoria felhívja az összes első és ifjúsági csapatbeli játékosait, hogy a közszöbönálló erőpróbára való tekintettel, feltétlenül jelenjenek meg a keddi edzésen.

Megóvta a Sodronyipar az Universitatea ellen elvesztett mérkőzését. Aranyosgyéresről jelentik: A Sodronyipar vezetősége táviratilag megóvta az Universitatea ellen elvesztett ligabajnoki mérkőzését. Az óvás indokul azt hozta fel, hogy az Universitatea a mérkőzés időpontjában felüggesztés alatt állott, mivel nem fizette ki a nagyváradi Törekvéssel szemben fennálló tartozását. Sportkörökben érdeklődéssel tekintenek az óvás kimenetele elé. A labdarugószövetség csak nemrégiben hasonlított alapján helyt adott az óvásnak, s így az aranyosgyéresiek esetleg új mérkőzésre állhatnak ki az egyetemiekkel.

— A táncművész és a cigányprimás esküvője. Nátly Pali a közismert cigányprimás és Körösi Iluci, a Román Opera táncművésznője október 26-án, csütörtökön délután 5 órakor tartják esküvőjüket Kolozsváron a Főtéri Szt. Mihály templomban.

Rádió

SZERDA, október 25.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, időjárás-, vizállásjelentés, hírek sporthírek. 13,10: Motzoi zenekar. 14: Hírek. 15: Hírek. 19: Csevegés. 19,17: Lemezek. 20: Felolvasás. 20,15: Alhambra zenekar. 20,45: Hírek. 21: Rádiózenekar. 22: Hárfa és fuvolahangverseny. 22,15: Tánclemezek. 22,30: Hírek. Hírek magyar nyelven. 22,50: Könnyű orgonalemezek. 23,45: Hírek.

Budapest I. 7,45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11,20: Felolvasások. — 13,10: Balalajkzene. 13,40: Hírek. 14,30: Katonazene. 15,30: Hírek. 17,15: Diákléletpárlat. 17,45: Hírek. 18,15: Zongorahangverseny. 18,45: Előadás. 19,10: Cigányzene. — 19,40: Hírek. 20,15: Hírek. 20,30: Varázsfuvola. Operaház előadása. 21,0: Hírek. — 23,45: Hírek, cigányzene. 1,05: Hírek.

Reuter jelenti:

(LIVORNO.) A fiatalon elhunyt Maria Magistrali Ciano grófnét, az olasz külügy miniszter testvérhugát nagy részvét mellettemetett el Livornóban. A temetésen megjelent a fasiszta kormány minden tagja, továbbá a párt előkelőségei és több diplomáciai képviselő is. Koszorút küldöttek a sirra Hitler kancellár, Ribbentrop külügyminiszter, Summer spanyol belügyminiszter és még számos más külföldi előkelőség is.

(ROMA.) A Duce rendeletére e hó 29-én kezdik meg működésüket a községi segélyegyletek.

(WASHINGTON.) Roosevelt elnök Hyde Parki villájából feleségével együtt visszatért a „Fehér Háza”.

(LONDON.) A Thetis buvárnaszádót tegnap felszínre hozták, de csak ma bontják ki szakértő bizottság előtt.

(RANGOON.) A sztrájkoló rizs-farm munkások és a munkaadók között két kongresszuspárti képviselő közbenjöttére megállapodás létesült, amelynek következtében a munkát újra felvették.

(JERUZSALEM.) Az egyik arab lap azt írja, hogy a Szentföld nyugalma csak úgy állhat helyre, ha a főmufti hazatértét újra engedélyezik.

(LONDON.) A középangliai áradások egyre tartanak és bár a hatóságok a szűk ségmunkások ezreit és utászcsapatokat is igénybe vettek, a veszély elmúlásáról beszélni még nem lehet.

(LIBAU.) A lett-orosz megállapodás értelmében Libauba megérkeztek a szovjet flotta oda kirendelt egységei.

(BERLIN.) A vasárnapi „egy tál ételes” segélyakció a fővárosban 739 ezer márkát eredményezett.

(SZÓFIA.) A bolgár sajtó hangsúlyozza, hogy a kormány a Szovjetlettel megkötött légiforgalmi egyezmény ellenére is a legszigorúbban bünteti a kommunista propagandát.

(ANKARA.) Ismet Inönü államfő még ez év folyamán ellátogat az Alexandretteli szandzsákba.

(TUNISZ.) A hatóságok bizonytalan időre betiltották egy lap megjelenését, mert olasz ellenes hangot ütött meg egyik vezetőikében.

— Halálra gázolta a vonatot a vigyázatlan fűtő. Lugosról jelentik: Sulyos vasuti szerencsétlenség történt az éjszaka a Karánsebes-Turnuseverin vasútvonalon. Az orsovai állomás bejáratánál az 1024-es számú vonat, halálra gázolta Mihail Nicolescu vasuti fűtőt, aki a pályatesten haladt keresztül. A vizsgálat megállapította, hogy a halál okozója a fűtő elcsúszása az áldozat figyelmenlensége következtében történt.

— Másodszor is kivirágzott az orgona. Targuvisztéből jelentik, hogy az orgona a meleg őszi napok következtében másodszor is kivirágzott.

— Végzetes kimenetelű pisztolyvadász. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyészség Hornstein Róbert, Petru Rares ucca 2. szám alatt lakó magántisztviselő ellen eljárását indított gondatlanságból elkövetett emberölés miatt. Hornstein — Paul Corneliu nevű barátjával együtt, — a Baneasan egy lenygel meneküléssel találkozott, aki pisztolyt ajánlott megvételre. Corneliu vette először kezébe a fegyvert és miután azt megvizsgálta, átadta barátjának. Hornstein, aki nem tudta, hogy a fegyver töltött, elhúzta a ravaszt és a golyó Corneliut halálosan megsebesítette.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZERZDAN ÁLL
A SZEMÜVEG!Szemüvegeket orvosai előírás
szerint készítünk.Speciális acélárak raktáron.
Prima alpacca evőeszközök feltűnő
olcsó áron.Kun Mátyás Fia R.T.-nél
(CLUJ, CALA MARECHAL FOCH No. 2)

Megalakult az Országos Magyar Iparosszervezet

A Magyar Népközség szervező munkája megteremtette a magyar iparosság teljes egységét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Romániai Magyar Népközség társadalomszervező munkája tovább halad a megkezdett úton. Ennek során a központi iroda helyiségében találkoztak egymásnak iparostársadalmunk vezető egyéniségei, hogy megvessék alapját az országos magyar iparos szervezetnek. Mindnyájan ismerjük kisiparosaink küzdelmes életét s azokat a nehéz ségeket, amelyekkel mindennapi életünkben meg kell küzdeniük. A múltban sok értékes és nemes elgondolás jelentkezett s az iparos tömegekben egyöntetien élt a tudat, hogy csak a szervezett társadalom oldhatja meg a feladatok sokaságát. A mostoha viszonyok következtében azonban főleg a szervezkedés lehetőségeit nélkülöztünk. A Népközség megalakulásával alkalom adódott népünk szervezésére s így súlyos bünt követünk volna el, ha elmulasztjuk a kínáló alkalmat. A Gazdasági Szakszervezet keretein belül felállított ipari alosztály már a kezdet kezdetén munkához látott. Érintkezett talált a széles iparos rétegekkel s a közös akarat meg nyilvánulása folytán a szervezetet megalakító és előkészítő bizottság nagy horderejű ülést tartott. A hívó szóra Erdély, Bánát, Körösvidék iparosságának vezetői teljes számban jelentek meg.

Az előkészítő bizottság ülésén megjelent Bánffy Miklós, a Népközség elnöke, dr. Szász Pál, a Gazdasági Szakszervezet elnöke, Teleki Ádám képviselő, az ipari alosztály központi vezetője, Szabó Béni a Népközség iparos ügyeinek vezetője, a magyar parlamenti csoport iparos érdekeket képviselő tagjai: dr. Bartha Ignác, dr. Soós István, Tompa Lajos, Péter János és Ludwig Gyula, Demeter Béla, a Gazdasági Szakszervezet titkára, dr. Veress Endre, az iparos alosztály titkára, dr. Jancsó Albert, az iparos alosztály ügyésze. A meg-hívott iparos vezető emberek közül érkezett sorrendben a következők neveit jegyeztük fel: Barabás András Zilah, Szémán József és Tompa Sándor Terda, Pinter István és Szabó Károly Nagyvárad, Bustya Ferenc és Barabás György Marosvásárhely, Demeter Ferenc, Vajda Ferenc és Adorján János Kolozsvár, Dánér Lajos Brassó, Szilágyi János Dés, Illovay Árpád Bánffytereny, Beke Ödön Beszterce, Reinhardt Gyula, Zombori Gyula és Némethi Gábor Arad, Szénassy Ferenc Zilah, Csipkés János Nagynyed, Horváth Pál Kolozsvár, dr. Patkó Elemér Nagyvárad, Molnár Károly Temesvár, Bartók Lajos Udvarhely.

Gróf Bánffy Miklós elnök megnyitó beszéde

„Az értekezleten Bánffy Miklós gróf, a Népközség elnöke elnökölt, aki megnyitó beszédében a következőket mondta:

— Meghatva üdvözlöm az egybegyűlt erdélyi magyar iparosok képviselőit, akik ennek a nagy ügynek a megalapozására hívásunkra itt megjelentek. Nagy feladat az a munka, amelynek megoldására vállalkozunk. Meg kell szerveznünk ebben az országban a magyar iparos-társadalmunkat.

— Ez a gyűlés arra hivatott, hogy körvonalait beszélje meg a szervezés nagy munkájának.

— A kormányval folytatott tárgyalásaink során a lehetőséget lesőgeztük annak, hogy a Magyar Népközség keretén belül új szervezeteket létesíthessünk, melyek a Népközség általános kereteiben el tudnak helyezkedni és önálló életet élhetnek.

— A céh-törvényjavaslattal kapcsolatos legutóbbi bukaresti tárgyalás következtében lehetőség van arra, hogy az ezután meghozandó törvényben a ma fennálló iparos egyesületeknek, társulatoknak és szervezeteknek jogi önállósága és személyisége külön törvényes intézkedéssel nyerjen elismerést. Mikor ilyen irányban léptünk fel, már ebben is ki van fejezve az a gondolat, hogy az iparos szervezetek országos szövetsége megalakulhasson, ami nem jelenti a régi intézmények beolvasztását, hanem azt, hogy az önállóság teljes fentartása mellett egyetlen nagy szervezetbe tömörítse iparos társadalmunkat. A megalakuló egyesületeink önállóságát fenn kell tartani és iparoságunkat egyénekként is meg kell szervezni. Csak lesőgezni óhajtom, hogy a feladat a meglévőket fenntartani, úgy, ahogy vannak, lehetőleg ápolni és felújítani. Az ezután megalakítandó országos csoportot pedig olyanná tenni, melynek ke-

retében az iparosságunk nagy érdekeit fenntarthatjuk.

Az elnöki üdvözlő szavak után Bánffy Miklós felkérte dr. Szász Pált, a Gazdasági Szakszervezet elnökét, hogy jelölje meg azokat az alapelveket, amelyek az iparos társadalom szervezésénél utmutatónak szolgálnak.

Ezután a Gazdasági Szakszervezet elnöke rátért az értekezlet céljára.

— Kétségtelen, hogy mi nemzetközisebb-ségi sorban élő magyarok, lélekben ugyan azok vagyunk, voltunk és leszünk. Ezt minden becsületos magyar embernek tudnia kell. Lélekben, felfogásban s ha kell ön-feláldozásban is azok vagyunk, akik voltak. Mindez nem érzéseket, hatalmas erkölcsi erőt és alkotó készséget foglal magában. Ha visszagondolunk azonban két évtizedes történelmünkre, rá kell jöjünk arra, hogy az elmúlt idők magyarjainak örök hálára kötelező nemcsak fardozása és cselekedete nem nyerhetett egyöntetű kifejezést. Mondhatnánk egyénenként megnyilatkozó áldozatok voltak, akiknek munkakészségét és akaratát nem lehetett megfelelően érvényesíteni. Most azonban új helyzet adódott, lehetőségeket teremtetünk meg s így saját népünk iránti kötelesség bejelenteni, hogy együttes, egységes iparos képviselést akarunk.

— Nem tudom, hogyan vélekednek — folytatta beszédét, de az én hitem szerint a kisebbségi helyzetben lelkiileg megerősödünk, akaratban megacélozódunk, elgondolásaink és törekvéseink önzetlenné váltak. A korlátok leomlottak a magyarság egyes rétegei között, ma másképpen nézünk, másképpen ítélünk, mint a múltban.

— Mi tehát a feladat? Megítélésem szerint, csak a népi erők egyesítése, a társadalomban levő alkotó erő életre hívása, csoportosítása és az építő közösségi szolgálatba való beállításuk lehet. Ez viszont egyformán kötelező parancs valamennyi társadalmi rétegünknek. Elmult az az idő, amikor azt képzeltük, hogy örökös, gyakran felesleges és céltalan vitákkal szolgálhatunk a különböző ügyekért. Ma más idők vannak és ezek más kötelezettségeket ró-nak reánk. Békés és becsületos munkával akarjuk problémáinkat megoldani, hogy ezzel gyermekeink jövőjét biztosítsuk.

Meg kell becsülni a kisebbségi munkát

— Ime a lehetőségek és az iparosság dolga megtalálási a helyes utat és módot. Hogy minek nevezzük a megalakítandó szervezetet, az nem fontos, a lényeg az, hogy semmi meglévő jogot ne sértsünk, ne bántunk, hanem minden ügyünket becsületosan szolgáljuk.

— Nem akarok ipari kérdésekben bírálatot mondani, vagy kifejezetten irányt szabni. Mindössze arra kell törekednünk, hogy együtt éljünk és érezzünk népünk valamennyi társadalmi rétegével. S itt azt is meg kell vallanunk, hogy az iparos kérdésekkel kapcsolatosan, amennyiben azokat ismertem, úgy azt régi barátomtól, Szabó Benitől tanultam, akinek mindig nagy figyelemmel kísértem értékes munkásságát. És ahogy híve vagyok annak és hitemem, hogy meg kell őrizni a hagyományokat, híve vagyok annak is, hogy azt a kisebbségi munkát, amelyet önzetlennel elvégeztek, meg kell becsülni, mert csak így kapunk egész embereket, akik önzetlennel kiállnak a magyar érdekekért. Az pedig mindegy, hogy az első, második, vagy harmadik vonalban küzdünk. Lehet, hogy azok, akik ma elől állnak, egy adott időben másodvonalba kerülnek, lehet, hogy más kell verekedjen helyettük, lehet, hogy kifáradnak, de ez a magyarság sorsát nem befolyásolja. Népünk sorsa eszméhez van hozzákapcsolva.

— Így kell néznünk az iparosság kérdés is — fejezte be beszédét. — Ez egy közösség érdeke, melynek minden egyéni érdeket teljes alázattal kell elvetnünk, ha ezen az úton indulunk el, kétségtelen, hogy sikert érünk el.

Az első feladatok és célkitűzések

A gazdasági szakszervezet elnökének be-

Dr. Szász Pál először bejelentette, hogy a Népközség ipari alosztályának intézményes tevékenysége szükségessé tette a megfelelő szakmunkások beállítását s e célból a szervezet megalakulását titkárnak dr. Veress Endrét, az iparos ügyek régi és képzett alapos ismerőjét nevezte ki.

Dr. Szász Pál az iparostársadalom megszervezéséről

Az elnök bevezető szavaiban példának hozta fel az Erdélyi Magyar Gazdasági Együletet. — Más a munkaterület, tehát nem lehet minden vonatkozásban hasonlatosságot keresni. Azonban tény, hogy a közösségi tudattól áthatott társadalom mindig tud eredményeket felmutatni. Még távol vagyunk attól, hogy azt mondhas-sam: A magyar gazdasági társadalom szervezése befejezést nyert; ahhoz idő, nagy türelem és lankadatlan munka szükséges. De állítom, hogy az előfeltételek megteremtésével kell és lehet dolgozni.

— Bizonyos, hogy mindnyájunkat ezek a gondolatok hatnak át s csak a módját kell megtalálni annak, hogy az iparos társadalom szervezése oly módon készüljön el, hogy méltóképpen képviselhesse azt az erőt, amelynek meg van az a nagy előnye, hogy feltűnő gondtal és szeretettel ápoli szervezeti hagyományokkal rendelkezik. Ezeket meg kell tartani, ezeket ápolni kell. Hűségesen ragaszkodnak öseink és saját-maguk által megalkotott intézményeink-hez s így is akarják átadni gyermekeiknek. A cél tehát az, hogy megtartani mindazt, amivel ma a magyar iparos társadalom szervezeti vonatkozásban rendelkezik és ezek mellé új egységes szervezetet alakítani, amelynek keretein belül érdekelket minden vonalon megvédeni és elősegíteni képesek. Nem olyan szervezetéről van szó, amit a többi fölé emelnénk, mely rendelkezik velük, hanem olyanról, mely a meglévőket képviseli és szolgálja. Ilyennek kell lennie az iparosság tényleges szervezőténnek.

— A magunk részéről is arra törekedünk, hogy az iparosság érdekeit, amelyek egyben az egész magyar társadalom érdekeit, megfelelő védelmet nyerjenek. A céh-törvényjavaslattal kapcsolatosan kötelező ígéretet kaptunk, hogy a meglévő összes szakmai testületeinket, szervezeteinket újlag elismerik és egyenként felsorolással biztosítják további működésüket, vagyónuk teljes megőrzésével.

széde után Teleki Ádám országgyűlési képviselő, az iparos ügyek központi vezetője számolt be a szervezés munkájáról.

Bevezető szavaiban utalt a magyar iparos társadalom helyzetére és az ebből származó feladatokra. A Népközség kötele-ségéhez híven — mondotta — elhatározta, hogy a széles magyar iparostársadalmat egybefogja. Első feladatának a következőket tűzte ki:

1. Országos Magyar Iparos Szervezet megalakítása.
2. Az iparostársadalom helyzetének pontos felmérése és számbavétele.
3. A magyar iparostársadalom munkaterületén és fejlődés-vonalán jelentkező akadályok elhárítása.
4. A magyar új iparosnemzedék megfelelő nemzeti és szakszerűségben való nevelése.
5. A magyar kisipari fejlődés anyagi előfeltételeinek megteremtése.

A továbbiak során Teleki Ádám ezeket mondta:

— A fenti elgondolások ismertetése iparos körökben erős visszhangra talált. Szervező utjaink során Marosvásárhelyt, Szászrégent, Gyergyószentmiklóst, Csikszéredet, Sepsiszentgyörgyöt, Székelyudvarhelyt, Brassót, Segesvárt, Medgyest, Székelykeresztúrt, Dicsőszentmárton, Tövis-t, Tordát, Dést, Besztercét, Nagybányát, Szatmárt, Nagyváradot, Érmihályfalvát, Zilahot, Szilágyosmilyét, Nagyszalontát, Aradot, Temesvárt, Dévát, Zalatnát és még számtalan várost és községet látogattunk meg. Mindnyájt egyöntetűen nyilvánult meg az óhaj, hogy az iparos-szervezet megalkotása ne szenvedjen késedelemet.

A válaszok

Az elnökség megnyilatkozásaira több

rendkívül nagyjelentőségű válasz hangzott el. Elsőnek Reinhardt Gyula, a magyar iparostársadalom neveztese szólalt fel.

— Mindenekelőtt hálás köszönetemet fejezem ki a Népközség elnökségének, hogy megadták a lehetőséget iparostársadalmunk szervezésének. Hogy a szervezet kedés jó legyen, — folytatta — eredményeket is tudjunk elérni, hogy erős legyen, az attól függ, milyen áldozatokat tudunk hozni, mennyit tudunk adni, mit és mennyit akarunk csinálni.

Szabó Károly Nagyvárad, Bustya Béla Marosvásárhely, Demeter Ferenc Kolozsvár beszédei után a Népközség elnöke megállapította, hogy a magyar iparosság jelenlévő képviselői elkötelezést látnak sajátosság kérdéseik intézményes megoldása iránt s felkéri Teleki Ádámot, hogy tegye meg az előkészítő bizottság javaslatát.

A felhívás

Teleki Ádám általános érdeklődés közepette a következő, a magyar iparos társadalomhoz intézett felhívást olvasta fel:

MAGYAR IPAROSOK!

A romániai magyarság közművelődési, gazdasági és szociális érdekeinek szolgálatára engedélyezett Romániai Magyar Népközség megalakulása lehetővé teszi, hogy iparostársadalmunk országos magyar iparos szervezetbe tömörülhessen.

Alulírottak felismerve és átérzve az ésszeszefogás életbevágó fontosságát, hat havi előkészítő és szervező munka után 1939 október 22-én Kolozsvárt megtartott országos előkészítő bizottsági ülésükön egyhangulag kimondottuk az Országos Magyar Iparosszervezet megalakításának szükségességét. Az alakuló gyűlés határidejét 1939. november 26. napjára tűztük ki.

IPAROSOK!

A nemzeti életnek meg vannak az erkölcsi törvényei és ezek azt parancsolják, hogy mi, romániai magyar iparosok se maradjunk ki az építő közösségi munkából. Erkölcsi kötelessége tehát minden magyar iparos testvérünknek, hogy belépjen a megalakítandó érdekvédelmi szervezetünkbe, az Országos Magyar Iparosszervezetbe és annak keretei között kifejtendő közösségi munkájával elősegítse szakmai kulturális, gazdasági, szociális problémájának megoldását.

Dr. Jancsó Albert az alapszabálytervezetet ismerteti. Az előkészítő értekezlet az alapszabályok megalkotására dr. Bartha Ignác, Szabó Béni, dr. Soós István, Bustya Béla, dr. Jancsó Albert, Tompa Sándor, Teleki Ádám, Reinhardt Gyula, Pinter István és Horváth Pál részvételével bizottságot küldött ki.

Az alapszabály-tervezet

Dr. Bartha Ignác országgyűlési képviselő az alapszabály-tervezetéről szól hozzá. Majd a következő nagy horderejű bejelentést teszi:

„Öfelsége a király a legfőbb gazdasági tanácsba kinevezte dr. Szász Pált, mint az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyület elnökét. (A jelenlevők hosszas éljenzében törnek ki.) Örömmel vettük ezt a kinevezést tudomásul és kérjük, hogy az ország legmagasabb gazdasági fórumán legyen szószólója az iparosság ügyeinek is.”

Az alapszabály vitájához Illovay Árpád és még többen szólnak hozzá.

Egészségügyi razzia a kolozsvári éttermekben

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Hétfőn délután Tofan Pavel állategészségügyi felügyelő vezetésével egészségügyi razziát tartottak a kolozsvári éttermekben, korcsmákban és mindazokban a helyiségekben, ahol élelmiszereket szolgáltatnak ki. A bizottság rendkívül szigorúan vette feladatát és jegyzőkönyvet vett fel mindazok ellen, akik az egészségügyi törvény előírásait nem tartották be. Különösen nagyon sok kihágást állapított meg a bizottság amiatt hogy a kereskedők újságpapírral szolgálnak ki vevőiket. Az egészségügyi szabályrendelet ugyanis ezt szigorúan tiltja. A kihágási jegyzőkönyveket a járásbíró-sághoz teszik át.

— Ma délután temetik el a váratlanul elhunyt id. Betegh Ernő kolozsvári butorkereskedőt. Lapunk tegnapi számában már beszámoltunk id. Betegh Ernő közismert kolozsvári butorgyáros és butorkereskedő váratlan haláláról. Az elhunytat ma, kedden délután 3 órakor temetik el a kolozsvári köztemető halottas kápolnájából, a római katolikus egyház szertartása szerint.

Apróhirdetések

VILLANYONDOLALÁS külföldi mód-szerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kizsáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lejűl. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologelor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteit, készfahérműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgyok. (2678)

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Háraknál kaphatók. Cluj, Str. Băii Someșeni. Telefon 3623. (2835)

TRÁGYA eladó Háraknál. Cluj, Str. Băii Someșeni. Telefon: 36-23. (2836)

MAKULATURA, újságsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

ELADÓ szobai vaskályha és főzőkályha. Str. Gherescu 4. (2886)

KERESZTHUROS világmárkás, kitűnő rövid zongora és pianino áron alul sürgősen eladók. Bizomány. Sternbergnél, Str. Reg. Maria 29. (6444)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetnek. Str. Memorandului 4. Grösz. (6427)

JÓFORGALMU kocsmát átadó. Cím a kiadóban. (6450)

JÓKARBAN levő sportkocsi eladó. Str. Stroescu 16. (6454)

EGY gyermekkocsi eladó. Str. Gării 23. (6455)

EGY jókarban levő gyermekágy eladó. Str. Gojdu 4., földszint. (6461)

ELADÓ schimbás ruha felszerelés. Str. Mărășesti 25-27., ajtó 28. (6453)

EXCENTERPRÉST jókarban megvételre keressük. Triumf, C. Dorobanților 118., Telefon: 10-79. (6464)

ÓCSKA cink-hulladékot 10 kg.-tól állandóan veszünk. Triumf, Cal. Dorobanților 118. Telefon: 1079. (6465)

CILINDER csizma varrógépet keresek megvételre. Kozák István bőrzületében. P. Mihai Viteazul 15. (6476)

ELADÓ 2 prima boroshordó 500 literesek. Str. Căminarilor 6. (6479)

KERESEK üzembépes motoros fűrész vagy gépet. Str. Aventuriosă 26. (6245)

SINGER szabógép eladó. Piața Carolina 3. sz. Apart. 1. (6486)

JÓKIVITELŰ modern tele dióházak, kombinált szekrények, rőkamier sürgősen eladók. Str. Gen. Poetas 2. Asztalos. (6491)

KERESEK egy-két ágybavaló használt löszórmatracot. Str. A. Muresan 61. (6493)

DIÓFAHALÓ nagyon szép olcsón eladó. Cím a kiadóban. (6495)

ALIGHASZNÁLT tejfőzőgép eladó. Deutsch, Cal. Reg. Ferdinand 25. (6516)

JÓKARBAN lévő összecsukható sodronyos vaságy eladó. Str. Romei 36. (6499)

KERESZTHUROS pianinót, vagy rövid zongorát veszek olcsón. Cím a kiadóban. (6502)

SZÖVETÉR, ruháért adok mesterhegedűt, gitárt, mandolint, cimbalmot, Marosújvári 9 szobás házamat eladnám, vagy cserélném Kolozsváron. Bucsy hangszerezés. Str. Reg. Maria 30. (6514)

JÉGSZEKRÉNY kerestetik szélesség 130 cm, magasság 2 m.—2.10. négyajtós előnyben. Darvas, Str. Dacia 2. (6520)

INGATLAN

HÁZHELY olcsón eladó javítóintézet közelében. Érdeklődni: Str. Pietroasă 27. (6488)

ÁLLÁST KERES

SAKÁCSNÓ vendéglőbe bentlakással azonnal, vagy elsejére állást keres. Str. Pasteur 2. ajtó 3. (6445)

SZERÉNYIGÉNYŰ 4 posztóit végzett intelligens urleány, 3 nyelvtudással elmenne irodába, üzletbe, esetleg gyerekek mellé is. Cím a kiadóban. (6477)

KÖZÉPKORU perfekt szakácsnő állást keres vidékre is. Címeket: „Becsületese” jellegére. (V 6459)

JÓLFOZÓ asszony hához bejárna. Str. Moșilor No. 30., ajtó 1. Puskás. (6460)

Grófkisasszony: az új Harsányi vigjáték

Harsányi Zsolt, a magyar színház szerzők egyesületének elnöke és a Vigszínház igazgatója, Kolozsváron nem szorult bemutatkozásra Hosszu évek óta ebben a városban, amelyhez számtalan színes és meleg emlék köti. Mindenki tudja róla, hogy éppolyan kedves, jóindulatú, jókedélyű ember, mint amilyen ragyogó stílusú, elmélyülő regényíró és sbriliáns színházi szerző.

Mindezek a nemes emberi és írói tulajdonságok sürítve csillognak Harsányi Zsolt legújabb vigjátékában, a Grófkisasszonyban, a színház egész héten át műsorán szereplő újdonságában. Kedves, fordulatos mese, pompásan megrajzolt figurák, izes humor és meleg, emberi mondanivalók teszik együtt a Grófkisasszonyt, amely háromórás derűs és értékes művészi szórakozást kínál minden nézőnek.

Harsányi Zsolt különben tegnap telefonon közölte a színházzal, hogy felesége, Harsányi Gréte, neves író, valamint báró Hatvanyné Marton Erzsébet társaságában megérkezik darabja premierjére.

Fényes Alice, Nagy István mellett husz jobbnál-jobb szerepben az egész prózai együttes fellép a Grófkisasszonyban, amelyben Puskás Béla és cigányzenekara is közreműködik.

Vasárnap este lesz a Francia szobalány jubiláris ötvenedik előadása

Az elmúlt évad legnagyobb sikere, a Francia szobalány, vasárnap este elkezdik itteni pályafutásának második jubileumához, az ötvenedik előadáshoz. A darab főszereplői: Fényes Alice, Tóth Elek, Nagy István, Beness Ilona,

Paál Magda, Feledi Éva, Lantos Béla, Borovszky Oszkár lesznek. A jubileum alkalmával a színház pezsgőt és más ajándékokat sorsol ki a közönség között.

TYUKSZEMVÁGÓ állást keres, vidéki fürdőbe is elmegy. Str. Iasilor 18. Kiss. (6496)

ÁLLÁST KAPHAT

HÖLGYFODRÁSZT keresek mesterkönyvel „Nő, vagy férfi” jellegre a kiadóba kérek. (6385)

GÉPESZT keresek mezőgazdasági szeszgyárba, szeszfőzéshez értő előnyben részesül. Spitzer, Str. I. Maniu 26. (2889)

HÖLGYFODRÁSZ tanulókat és gyakornokokat felveszek. Cal. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászatba. (6426)

BEVEZETETT ügynököt keres Triumf Cluj, Cal. Dorobanților 118. udvarban. (6463)

SZERÉNYIGÉNYŰ jó referenciákkal bíró keresztény nő irodai munkára és pénztárkezelésre felveszünk november elsejére. „Mercur” rt. Cluj, Str. Leg. Ardeleană 31. (6489)

BEJÁRÓ felvétetik. Str. Eminescu 11. (6494)

TÖMEGMUNKÁRA varrógéppel rendelkező munkásnőket felveszek. Barbuescu-né. Str. Din Dos 27. II. em. (6492)

PERFEKT román, magyar gépirónót keres iparvállalat. Géppel irt ajánlatokat eddigi működés és fizetési igény megjelöléssel „Perfekt” jellegre a kiadóba. (2896)

HÖLGYFODRÁSZNŐT, vagy férfit azonnali belépésre felvesz Coafor Reszling Cal. Reg. Ferdinand 56. (6498)

KERESEK 12-13 éves leánykát könnyű munkára bejárnai. Str. Xenopol 9. (6508)

IDŐSEBB nőt keresek beteg mellé lakás és koszt ellenében. Str. Elisabeta 4. em. (6518)

KERESEK megbízható bejárónőt. Cal. Moșilor 33. I. (6519)

KIFUTÓFUT (leányt) azonnaltalra felveszek. Salon Eleganța, Str. Petru Maior 4. (6521)

ÜGYES bejárónőt, vagy cselédleányt azonnaltalra felveszek. Tokayer, Cal. Traian 43. (6509)

FÉMCSISZOLÓK állandó munkára felvétetnek. Kohn, Str. Masaryk 1. (6511)

OLCSÓ szobafestőt keresek. Strada Mararyk 36. (6512)

KERESEK VII. osztályos magyar szakács magán tanuló kereskedelmista fiam mellé németül beszélő, könyvelésben, számtanban erős, előkészítőt, teljes ellátással havi ezer lejért. Horváthy Biusa jud. Sălaj. (6513)

KÜLÖNFÉLÉK

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórát, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cím a kiadóban. (T1775)

26 ÉVES izraelita iparos megnősülne. Ajánlatokat kér: varrónőktől, kik varrodával, 60 ezer lejjel rendelkeznek. Leveleket: „Korrektség jegyében” jellegre a kiadóba kér. (6478)

PÖNGYOLÁT 60, ruhát 100 lejért varrok. Cím a kiadóban. (6485)

KISEBB kölcsönt adok aranyra, ékszerekre jutányos feltétel mellett. Cím kiadóban. (6487)

SZABÁSZATI kurzus a Löwy szalonban. Str. Bob 13. (6504)

FAVÁGÓGÉPHEZ keresek társat pénzzel, vagy iparral. Cím a kiadóban. (6505)

TORDÁN az Allami Osztályosjáték eladási helye a Frenkel sorsjegyiroda. Az ott vett sorsjegyek nyereményeit azonnal fizeti az iroda. Az új kettős húzásra Tordát várost és megyét ez az iroda látja el sorsjegyekkel. (6507)

40 éves, középtermetű egyedülálló szerényigényű férfi, kinek saját házában italmérése van, megismerkedne magához illő nővel, aki háztartás vezetéséért otthonra találma és kölcsönös megegyezés után a ház asszonya lehetne. Kimerítő ajánlatokat a lap továbbit „Otthon” jellegre, ahol esetleg a cím is megtehető. Személyes jelentkezés esetén előnyben részesül. (2897)

CIPÉSZMŰHELYEMET áthelyeztem Str. Dubalarilor 16. alá. Postával szemben. Berkovits. (6510)

OKTATÁS

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (6456)

FELELŐSSÉG mellett tanítok hegedűt, kívánatra naturból is esetleg házhöz megyek. Str. Livezii 6. (6462)

ROMÁN, magyar, német gyorsírást könnyű módszerrel 5 hónap alatt megtanítok. Str. Vladimirescu 17., em. 12. (6470)

SZÁMTANSZAKOS tanárjelölt, szerény kosztért, lakásért gimnázistákat tanítana. Cal. Moșilor 14. Apart. 6. (6506)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ szoba, előszoba, konyha, speisz Pop Julian 4., Grigorescu 53. mellett. (6337)

KÉT szoba hallos komfortos villalakás kiadó november elsejére. Str. Elisabeta közelében, Str. Gruia 10. (6004)

KIADÓ szoba, konyha, speisz, Str. Moldovei 15. állomás mellett. (5696)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Str. Coroian 2. Str. Elisabeta tetején. (6446)

ELEGÁNS különbejárati szoba, fürdő szoba használattal nov. 1-re kiadó. Reg. Ferdinand 77. szám alatt esetleg kosztal. Értekezni lehet Axente Sever 4. szám alatt d. e. 9-től d. u. 3-ig. (6252)

KETTŐ szoba, konyha összkomfort november 1-ére kiadó. Str. Gojdu 21. Telefon: 22-03. (6449)

NAGY szoba, speisz, főzőkemencével olcsón kiadó. Str. Horea 6. (6458)

KIADÓ azonnaltalra Str. Anastasiu 1. sz. Dombul Rotund mellett egy szoba, konyha mellékhelyiséggel és dísznővel. (6466)

SZUTERIN, világos, vízvezetékekkel, zajtalan üzemmek kiadó. Ugyanott kapualatti kis szoba műhelynek. Str. Memorandului 6. szám. (6467)

DIÁKLEÁNY, tisztviselő nő uricsaládnál lakást kaphat. Str. Vladimirescu 17., emelet 12. (6469)

SZOBÁ, konyhás lakás kiadó. Cal. Regele Ferdinand 89. (6468)

SZOBÁ, konyha kiadó. Str. Leg. Ardeleana 7. (6471)

KIADÓK földszinti szobák vízkagylóval főposta mellett. Str. Consiliul Național 3. (6473)

Kiadó lakás!

November 1-re: I. Maniu 4. sz. a. II. em. 2 szoba, konyha, teljes komfort.

Értekezni lehet a
Róm. Kat. Egyház Özség
gazdasági hivatalában
Piața Unirei 14.
délután 8-12-ig.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozatlan parkettes nagy szoba fürdőszoba használattal kiadó. Str. Berthelot 15. (6490)

EGY szoba, konyha külön telken. Str. Sopor 7. szám alatt kiadó. Erd. :Str. Căminu 64. (6497)

HÁROM szobás családi ház belvárosban kertés, külön telken azonnal kiadó. Cím a kiadóban. (6501)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobák kiadók. Str. Cernăuți 21. (6500)

KÜLÖNBEJÁRATU, legánsan butorozott, erkélyes szoba, közvetlen fürdőszobával kiadó. Str. Bob 13. I. 3. (6503)

LAKÁST KERES

FŐISKOLAI DIÁKOK lakást keresnek, ahol ketten, hárman, négyen együtt lakhatnak. A legszükségesebb butorokkal, esetleg kosztal. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Főiskola” jellegre. (6294)

KÉT szoba butorozva a központban azonnali beköltözésre kerestetik. Cimeket leadni a Newyork-szálloda portásánál. (6480)

KERESEK két ötödikes gimnázista fiú részére teljes ellátást főtér közelében. Str. Regală 15-A. (6456)

KERESEK egy, esetleg kétszobás komfortos lakást azonnaltalra. Cimeket „Regál kávéházig bárhol”. (6457)

NAGYON tiszta belvárosi emeleti szobát fürdőszoba használattal keresek. Str. N. Iorga 12. II. 18. (6482)

GYERMEKTELEN házaspár keres kétszobás, fürdőszobás, konyhás, komfortos lakást. Cím a kiadóban. (6517)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ

MŰSORA:

Kedd fél 9: **Grófkisasszony**. (Harsányi Zsolt pompás, nagysikerű legújabb vigjátéka. Rendező: Szabados Árpád. Főszereplők: Fényes Alice, Haáz Joli, Beness Ilona, Hegyi Lili, Havazi Nagy Ilonka, Járjay Teri, Feledi Éva, Faludi Márta, Radó Éva, Tihanyi Magda, Nagy István, Borovszky Oszkár, Lantos Béla, Bodó György, Senkálzsky Endre, Gulácsy Albert, stb. Puskás Béla és cigányzenekarának részvételével. Premier bérlet 7. szám.)

Szerda fél 9: **Grófkisasszony** (Rendes bérlet 7. Irodalmi bérlet 5.)

Csütörtök fél 9: **Grófkisasszony**. Péntek fél 9: **Grófkisasszony**.

Szombat d. u. fél 5: **Tartuffe** (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárakkal.)

Este 9: **Grófkisasszony**. Vasárnap d. u. 3: **A szertem gyümölcse** (Első olcsó helyárak előadás.)

Délután 6: **Grófkisasszony**. Este 9: **Francia szobalány** (50-ik jubiláris előadás. Fényes Alice, Tóth Elek, Nagy István, Beness Ilona, Paál Magda, Feledi Éva, Lantos Béla, Borovszky Oszkár, Szabados Árpád, stb. fellépésével. Pezsgő és más ajándéktárgyak sorsolása.)

Hétfő fél 9: **A tolvaj** (Negyedszer)

Mozi

SELECT MOZGÓ: Ő és Én. Fősz.: Irene Dunne, Charles Boyer, a kiváló franko-amerikai művészpár minden eddigi felülmúló remeke.

ROYAL MOZGÓ: Az év nagy filmszenzációja: Nelson Eddy karddal a kezében és aranyhajúval mindenhová eljut, hogy hazáját felszabadítsa a „Szabadság dala” c. filmben. Partnerrel: Virginia Bruce, Victor Mc. Laglen és Lionel Barrymore. Számozott helyek. Telefon: 3705.

URANIA MOZGÓ: Szenzációs dupla műsor: I. A hazáért. Aktuális témával foglalkozó film, mely aranydíjat nyert a nemzetközi filmversenyen. Fősz.: Errol Flynn és Basil Rathbone. II. Kaland Párisban. Zenés vigjáték. Fősz.: Fernand Grevey, Joan Blondel.

CAPITOL MOZGÓ: Az angyal. Marlene Dietrich és Herbert Marshall legragyogóbb filmje. Előtte Paramount világ-híradó a legújabb aktuális eseményekről.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9: Nagy kettős film. I. A zendai fogoly. Izgalmas kalandor dráma. Fősz.: Roland Colman, Douglas Fairbanks jun. és Mary Astor. II. Az utolsó hős. Izgalmas cowboy dráma. Fősz.: Bob Baker. III. Híradó. Helyárak 14 plusz 5 lej.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Október 25. Szerda.
Róm. kat.: Krisztus kir. Prot.:
Blanka. Ort.: Sft. Marcian. Izr.:
12 Marchesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

HÁZIPERPATVAR

Feleség: Igazán nincs szívem, hogy a
gyermeket elverjem.

Férj: Ez igazán rád vall. A gyerme-
ket elverni nincs szíved, a szőnyeget
kiverni nincs erőd és egy tojáást felver-
ni még nem tudsz.

TEMPÓ

Egy elkésett utas a bérkocsishoz:

— Hamar kérem, tíz perc alatt a pá-
lyaúdváron kell lennem.

— Tölem uram, már félórával ezelőtt
is ott lehetett volna, mert én már a reg-
gel óta itt állok — válaszolja nyugod-
tan a bérkocsis.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Októ-
ber 21. szombaton reggeltől október
28. szombaton reggelig a következő
gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szol-
gálatot: Dr. Hintz, Piata Unirii, dr. Ha-
lász, Piata Cuza Voda, Flohr József,
Calea Regele Ferdinand, „Diana“, str.
Nicolaie Jorga.

— Időjárásjelentés. A bukaresti idő-
járásutató intézet jelentése szerint az
eddig meleg idő hűvös, esős napokra
változik.

— Hibaigazítás. Lapunk tegnapi szá-
mában a Szamostartományi Újságíró
Céh emlékiratáról szóló cikkünkben
sajnálattal sajtóhiba csuszott be. A kor-
mány illetékes tényezőivel tárgyaló új-
ságíró küldöttség vezetője nem Petru
Ioan, hanem Petruca Ioan, a céh alel-
nöke, a kolozsvári Tribuna című lap
igazgatója volt, aki Végh József lap-
szerkesztővel, a céh másik alelnökével
és Giurgiu Ghita főtítkárral együtt
nyújtotta át Radian sajtóminiszternek
és Ralea munkügyi miniszternek az
újságíró-céh emlékiratát.

— Adomány a jözseffalvi tűzkárosultak
részére. Mint ismeretes, a „Jóestét!“ ha-
sábjaian gyűjtési akciót indítottunk be a
jözseffalvi tűzkárosultak felszámolására ér-
dekében. Még mindig vannak áldozatos
lelkek, akik beküldik adományait, hogy
juttassák el a rászorultak részére. Most
köszönettel nyugtázzuk K. B. campinai la-
kos 50 lejes adományát a jözseffalviak ré-
szére.

— KRISZTUS-KIRÁLY-HÉT A SZT.
MIHÁLY TEMPLOMBAN. Szerdán
este kezdődik a kolozsvári Szent Mi-
hály templomban a Krisztus-király ün-
nepére való előkészület. A szentbeszé-
deket „Krisztus és a család“ címen
Gálffy Sándor nagyváradi plebános
mondja. Sorrend a következő: Október
25-én (szerdán) este fél 7 órakor: Róza
füzér, 7 órakor szentbeszéd. Október hó
26-án, 27-én és 28-án (csütörtökön, pént-
eken és szombaton) reggel fél 8 óra-
kor szentmise, utána 8 órakor szentbe-
széd. Este fél 7 órakor rózsafüzér, utá-
na 7 órakor szentbeszéd. Október 29-én
(vasárnap) fél 7, 8, 9 és fél 12 órakor
csendes szentmisék, 10 órakor ünnepi
nagy mise szentbeszéddel. Délután 6 óra
kor befejező szentbeszéd és rózsafüzér.
Vasárnap délután fél 5 órakor vallásos
ünnepély a Kolping Legényegyletben.
Ünnepi beszédet mond dr. Venczel Jó-
zsef.

— Adomány. Köszönettel nyugtázzuk
K. B. campinai lakos szegényeink részére
küldött 50 lejes adományát.

— A Kath. Női Misszió Egyesület elő-
adó délutánja. A Róm. Kat. Női Mis-
zió Egyesület f. hó 24-én délután 5
órakor rendezi meg szokásos előadó-
délutánját az egyesület helyiségében,
G. Duca 7. szám alatt. Ez alkalommal
Reményik Sándor, a hírneves költő
verseiből ad elő. Minden érdeklődőt
szívesen lát és szeretettel meghív a
Női Misszió vezetősége.

— Zamfirescu meghatalmazott mi-
niszter lett Románia koppenhágai kö-
vete. Bukarestből jelenti a Rador: Zam-
firescu miniszter, Románia volt olasz-
országi meghatalmazott miniszterét no-
vember elsejével Románia koppenhá-
gai követévé nevezte ki.

— Elhelyezik a lengyel területen
állásnélkül maradt szakembereket.
Lemberg Rador: A Tass jelentése sze-
riót a Don-völgyéből munkásküldött-
ség érkezett Lembergbe, Moskatow el-
nök és az URSS központi titkárnak
kíséretében, akik azonnal megkezdtek
a tárgyalásokat az átmenetileg munka-
nélkül maradt mérnökökkel, műszaki
szakemberekkel és munkásokkal, aki-
ket biztosítottak, hogy megfelelő alkalmá-
zásokhoz juttatják őket. Lembergbe
már el is utazott a munkanélküliek
első, ezer főből álló csoportja Szovjet-
Ukrajnába, ahol megfelelő munkakört
jelölnek ki részükre.

— Olcsó és finom női szvetterek,
nadrágok, baret-sapkák, női és férfi
bokavédők, többfajta selyem és téli
harisnyák, trikó alsóruhák, divatgom-
bok, zipzárok, női bluzok, mindennemű
rövidáru cikkek Somes-áruházban kap-
hatók. Főposta, baloldali ucca elején.

Gyárfás Elemér szenátor kifejtette a magyarság álláspontját az új céhtörvénnyel kapcsolatosan

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Ismeretes,
hogy a céhtörvényjavaslattal kapcsola-
san a magyarság vezetői külön-
böző megbeszéléseket folytattak a kor-
mány tagjaival, ismertették álláspont-
jukat, illetve módosító javaslatokat
nyújtottak át, amelyeket egy a mi-
niszterelnök, valamint Ralea munka-
ügyi miniszter elvileg elfogadtak. A
törvényjavaslat parlamenti bizottsági
tárgyalásain dr. Gyárfás Elemér szená-
tor és dr. Bartha Ignác képviselő
vesznek részt.

A szenátus és a kamara egyesített
bizottsága tovább folytatta a céhtör-
vény részletes vitáját, Stricescu buka-
resti rektor elnökölte alatt. A kor-
mány tagjai közül Ralea munkügyi
és Bujoiu nemzetgazdasági miniszte-
rek jelentek meg; a magyarság képví-
seletében Gyárfás Elemér szenátor, a
németek részéről Hans Hedrich szená-
tor. A négyórás vita egyetlen tárgya
a céhtörvényjavaslat 2. §-a volt, mely
felsorolja azokat a foglalkozási ága-
kat, melyek céhekké tömörülhetnek.
Gyárfás Elemér hosszabb beszédben
s több konkrét indítvány előterjesztésé-
vel fejtette ki a magyarság álláspont-
ját a 2. § rendelkezéseivel szemben.
Utalt az általános vitában már kifejt-
ett elvi álláspontjára, hogy ha a meg-
alkotandó céhek nem ölelik fel az
összességét az egy foglalkozásuaknak,
akkor a céheknek juttatandó széles
hatáskör igazságtalan privilégium lesz
a kisebbség kezében. A mezőgazdasági
kategóriát illetően kérte a javaslat
szerint 50 hektárban megszabott ha-
tárvonalat a nagybirtokosok és kis-
gazdák között katasztrális holdakban
is megjelölni, mivel Erdélyben ez van
érvényben s rámutatott arra, hogy vi-
szont ez a határvonal nem bír semmi
gyakorlati jelentőséggel, mert Erdély-

ben a száz holdon felüli birtokot az
agrárreform teljesen megszüntette; így
tehát a megkülönböztetés gyakorlati-
lag értéktelen és szükségtelen. Ha
mégis választóvonalat akar húzni a
kormány, akkor ezt állapítsa meg
20 holdban, amelynél kisebb birtoko-
sok tisztán a saját és családtagjaink
munkájával dolgozzák meg földjeiket.
A mezőgazdák két kategóriába osztá-
sát még több szónok ellenezte és csak
Ralea miniszter foglalt mellette állást.
Súlyosan kifogásolta Gyárfás Elemér
a kisiparosoknak a munkás-kategóriá-
ba való besorolását s rámutatott
arra, hogy felületes és pongyola fogal-
mazása a javaslatnak, hogy a kisiparo-
sokat egyrészt a munkás-kategóriák-
ban, másrészt az iparos-kategóriákban
szerepeltesse. Ezt az álláspontot a fel-
szólalók többsége magáévá tette s fő-
ként akörül forgott élenk és hossza-
dalmas vita, melynek végén Bujoiu
nemzetgazdasági miniszter szintén a
Gyárfás Elemér által kifejtett kíván-
ság mellett foglalt állást, elfogadva
a maga részéről is azt az érvet, hogy
aki saját nevében, saját felelősségére
és kockázatára folytat valamely ipart,
az nem a munkás, hanem az iparos-
kategóriába tartozik. Ralea miniszter
ezzel szemben — a munkügyi minisz-
terium, a munkakamarák s a munkás-
biztosító pénztár meglévő szervezetére
hivatkozva — erőteljesen védte azt az
álláspontot, hogy a kézműiparosság a
munkás-kategóriába soroztassék, noha
a bizottság többsége a másik álláspont-
ot tette magáévá. Elkértni óhajtván,
hogy a két miniszter ellentétes állás-
pontja szavazással döntessék el, a bi-
zottság nyitva hagyta a kérdést s a 2.
§ végleges megszövegezését későbbre
tartotta fenn. A bizottság folytatja
tanácskozásait.

— Kitűnő eredménnyel végződött a
belgrádi mintavásár Belgrádból jelenti
a Rador: A belgrádi őszi mintavásárt
október 23-án bezárták. A vásár kitűnő
üzleti eredményekkel végződött.

— KITÜNŐEN SIKERÜLT A KOL-
PING LEGÉNYEGYLET SZÜRETI
TÁNCMULATSÁGA. A kolozsvári
Kolping legényegylet szombaton este
rendezte hagyományos szüreti tánc-
mulatságát az egyleti székház díszter-
mében. A mulatság kitűnően sikerült.
Az aranyifjúság nagyszerű hangulat
ban pompásan elszórakozott a késő
reggeli órákig. Az immár hagyomá-
nyossá vált szüreti nyitótáncot, a palo-
tást csinos magyarruhás leányok és
daliás fiúk járták. A szépségversenyt
a bájos Keszler Nusi nyerte, udvar-
hölgye pedig az aranyszőke Lichten-
stein Dóra lett.

MEKKORÁT ESTEM!
ÖSSZE-VISSZA
ÜTOTTEM MAGAM!

HÁLA ISTENNEK
VAN OTTHON
EGY ÜVEG
SLOANS-UNK!

A Sloans üveg csak kis helyet foglal el a házi gyógyszerárban, de esések alkalmával
igen nagy szolgálatot tesz. Ezt a csodás gyógyszert azonnal alkalmazhatja az ütő-
dés helyére, miáltal enyhíti a fájdalmakat, lelohasztja a dagamatot és kiküszöböli
a merevséget. A Sloans azonnali enyhülést okoz, mert a szervezetet működésre
serkenti. Mielőtt Sloans alkalmazott, azonnal jótékony meleget érez, miáltal a
sérült testrészek felé nagyobb mennyiségű friss, egészséget adó vér áramlik.

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszer

**Fokozza
A
SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.**

— Október 30-án a „Munka és Jó-
kedv“ előadása lesz a kolozsvári Román
Operában. A „Munka és Jókendv“ szer-
vezet keretében október 30-án este 8
órákor a kolozsvári Román Opera a Se-
villai borbély című operát adja elő. Az
előadást a kézműiparosok, a munkások
és a magántisztviselők részére rendezik.
A földszinti jegyek ára 10 lej, az
erkély és a karzatjegy ára személyen-
ként 5 lej. A jegyek a kolozsvári mun-
kaügyi vezérfelügyelőségnek és a ko-
lozsvári Munkakamarának válthatók
meg a hivatalos órák alatt.

JESSE JAMES, A BRIGANTI premier
jót már kétszer kellett elhalasztani, u.
i. a bucurestii Trianon mozgó játszotta
oly nagy sikerral, hogy nem tudta mű-
sorról levenni. A mozgó kasszáját való-
sággal ostrom alatt tartották napokon
keresztül. Jesse James bandita, kinek
nevét romantikus mesékkel veszik kö-
rül, a múlt század végén élt Ameriká-
ban. Ma is sokan vannak Ameriká-
ban, akik még emlékeznek rá. Jesse
James a szegény farmerek gyámoltója
volt, akikkel a hatóságok a legkegyet-
lenebbül jártak el. Az amerikai nép e
hónapban ünnepli halálának évfordu-
lóját. Törvényt kívánt élt Jesse Ja-
mes, hogy védelmezhesse azokat, akik-
kel a törvény kegyetlenül járt el. Ezt
a filmcsodát a napokban mutatja be
a SELECT MOZGÓ.

— Dán hajósok katasztrófája. Koppen-
hágából jelenti a Rador: Megállapítást
nyert, hogy az „SR 701“ jelzésű dán
hajó elsüllyedése következtében 30 em-
ber vesztette el életét. A hajó — mint
megirtuk — Moen közelében aknára
futott. A halottak között van a hajó
Schuster nevű kapitánya is. Eddig 29
holttestet halászták ki a tengerből. Dán
vízirepülőgépet öt megmenekült tenger-
ész vett fel, akik hajóroncsokba ka-
paszkodva igyekeztek életüket megmen-
teni. A vízirepülőgépre felvett matrő-
zok közül azonban egy az elszenvedett
sérülések következtében rövid idő mul-
va meghalt. A vízirepülőgép egyébként
két és félórával hamarabb érkezett
meg, mint az a hajó, amelyet a hajótő-
rötték megmentésére utba indítottak.

— Menekült lengyel diplomáciai al-
kalmazottaknak a frontra kell men-
niük. Párisból jelenti a Rador: A Ste-
fani olasz távirati iroda párisi lengyel
köréből arról értesült, hogy Lukase-
vic, Lengyelország franciaországi köve-
te lemond tiszttségéről és önként belép
a lengyel hadseregbe, amely a nyugati
hadszíntéren a németek ellen folytatja
a háborút. Az olasz távirati iroda tu-
dósítójának jelentése szerint a legutóbbi
napokban még 70 lengyel menekült
diplomáciai tisztviselő érkezett Páris-
ba, akikkel a párisi lengyel kormány
szintén közölte, hogy mindaddig nem
nyerhetnek diplomáciai alkalmazást,
amíg nem vettek részt a nyugati had-
színtéren folyó harcokban.

— **DR. TATARU CORIOLAN, SZAMOSTARTOMÁNY KIRÁLYI HELYTARTÓJA BUCURESTIBE UTAZOTT.** tegnap este dr. Tataru Coriolan, Szamostartomány királyi helytartója Raul Sorban helytartósági kabinetfőnök társaságában a fővárosba utazott a NUF legfelsőbb tanácsának ülésére. A helytartó még a hét folyamán visszatér Kolozsvárra.

— **Ismeretlen gépkocsi elgázolta a kolozsvári aggyást.** Az Episcopul Popea utcában ma délelőtt súlyos sérülésekkel, eszméletlen állapotban találta meg Volan Imre 71 éves, az ucca 3. sz. házában lakó férfit, akit egy ismeretlen számú gépkocsi gázolt el. Az aggyástján fején és testén szenvedett súlyos sérüléseket, amelyeket dr. Florescu mentőorvos kötött be, majd a súlyosan sérült embert beszállította a sebészeti klinikára. A rendőrség széleskörű vizsgálatot indított a gázoló gépkocsi vezetőjének kézrekerítése érdekében.

— **Ismeretlen betörők garázdálkodása.** Veszedelemes betörők jártak tegnap este a Gojdu-uccában. Ismeretlen tettesek álkulccsal behatoltak Fodor Márton 4. szám alatti műasztalos lakásába, ahonnan — család távollétében — körülbelül 11.000 lej értékű ruhanevet vittek el. A vakmerő betörés lozás ügyében úgy a központi rendőrség bünygyi osztálya, valamint a kerületi rendőrség erélyes nyomozást vezetett be.

— **Razzia.** A kolozsvári rendőrség az éjszaka folyamán széleskörű razzia tartott. Ennek során összesen 11 gyanús férfit és 6 nőt állítottak elő, s mára virradólag, utólagos igazolás folytán tizenegyet szabadon engedtek. Három gyanús nőt orvosi vizsgálatra rendelték, míg a többiek ellen a bejelentő hivatal utján kihágás címén eljárást indítottak.

— **VESEDELMES BÜNYÖZT TETT ÁRTALMATLANNÁ A RENDŐRSÉG.** A bünygyi osztályra számos feljelentés érkezett Moldovan Ioan, a tordamegyei Harastes községben lakó 19 éves fiatalember ellen szélhámosság és tolvajlás címén. Moldovan süketnémának adta ki magát, levelezőlapokkal járja végig a házakat és nagyszerűen utánozva a süketnémák jelbeszédét és a levelezőlapra nyomtatott szöveggel anyagi támogatást kér. Ha történetesen nem veszik észre, a kezébe akadó tárgyakat elemeli. Pálffy Viktor, a bünygyi osztály detektívje nek tudomására jutott, hogy Moldovan Kolozsváron az Irisz-telegen tartózkodik. Kiment a helyszínre és le akarta tartóztatni a szélhámost. Moldovan, aki gyanús elemek között tartózkodott, ezek védelmükbe vették és mintegy tizenhatan körül fogták a detektívet és kiszabadították Moldovant, aki futásnak eredt. A detektív utána vetette magát és újból sikerült elfognia, de a szélhámos barátai botokkal felfegyverkezve rátámadtak Pálffyra, úgy, hogy kénytelen volt revolverével ráijeszteni a támadókra. Nagy nehezen sikerült előállítani a központi rendőrségre Moldovant. Kihallgatása után átadják az ügyészségnek, egyben pedig barátai ellen is megindul hatósági közeg elleni erőszak címén az eljárás.

— **Megszűnt Lundendorffék lapja.** Berlinből jelenti a Dunaposta: Néhai Lundendorff marsall és feleségének 10 év óta megjelenő pogány világnézetű valló lapja az „An heilige Quellen Deutsche Kraft” beszűntette megjelenését. A lap a németiségnek az ősi pogányhitehez való visszatérését propagálta, állandóan 65.000 példányban jelent meg. A jelentés nem számol be arról, Lundendorff felesége miért határozta el a lap további megszüntetését.

— **Svájcbra költözött egy híres német filmrendező.** Zürichből jelenti a Dunaposta: Fritz Tissen, a híres filmrendező Luzernben telepedett le feleségével együtt. A filmvállalkozó felesége hosszú ideig titkárnője volt Göring marsallnak. A házaspárnak Svájcban való végleges letelepedése a német birodalmi kormány előzetes engedélyével történt.

Argetoianu miniszterelnök ismertette a NUF titkári értekezletén a Nemzeti Ujjászületés célkitűzéseit

(BUCURESTI.) (Rador.) Hétfőn délután tartották meg a volt képviselőház helyiségében gyűlést a NUF tartományi és megyei titkárai. Az ülésen, amelyen Argetoianu miniszterelnök elnökölt, résztvettek Giurescu miniszter, valamint V. Valcovic, V. Moldoveanu és G. Apostolescu vezértitkárok is.

A gyűlés megnyitása után V. Moldoveanu és G. Apostolescu vezértitkárok tartották meg beszámolóikat, majd Giurescu NUF miniszter válaszolt a felszólalásokra. Utána Argetoianu Constantin miniszterelnök emelkedett szólásra.

— **A Giurescu miniszter által elmondottakhoz nekem is van valami kevés hozzátenivalóm —** mondotta a miniszterelnök — **néhány olyan természetű dologról lesz szó, amely általános érdekű és amelyről szeretném, ha ezen a helyiségen kívül levők, tehát az ország népe is tudomást szerezne.**

— **Hivatalom elfoglalása óta —** folytatta a miniszterelnök — **naponta kapok elismerő és bíráló leveleket. Nagyon hálás vagyok e levelekben adott tanácsokért, de még hálásabb vagyok a bírálatokért, mert azoknak köszönhetem, hogy néha-néha elsimítok egy fájdalmat, vagy helyrehozok egy igazságtalanságot. Néhány azonban ezek közül a levelek közül nagyon igazságtalan. Így például az a két, a napokban kézhez vett, igen intelligens és kitünően megszerkesztett levél, amelynek írója azzal vádol meg, hogy miután a kormányra lépésemkor kijelenttem: célunk a politizálás megszüntetése, később mégis a NUF mozgósításával politikai offenzívát indítottunk.**

— **Az indok komolynak látszik, mégis nagy az én levelezőimnek tévedése. Mi nem indítottunk el semmiféle offenzívát a NUF által, mert az alapszabályainál, szervezeténél és felépíttségénél fogva mentes minden ellenségeskedéstől. A mi tevékenységünk nem azon a síkon mozog, mint amilyenek egykor a politikai pártok tevékenysége. Nem akarok én ezen a helyen semmi rosszat mondani a volt**

pártokról, mert őszintén azt szeretném, hogy a lelkek az egész országban megnyugodjanak, de azt mindnyájan el kell ismernünk, hogy a volt pártoknak tevékenysége éles verseny alapján történt. A pártok bevallott célja a program végrehajtása volt, kevésbé bevallott célja pedig a hatalom megszerzése.

— **A NUF tevékenysége azonban minden versenytől mentes, mert első sorban erkölcsi program végrehajtója. A mi célunk az, hogy felébresszük a lelkiismeretet, mozgósítsuk mindenki akarát, hogy felkeltsük mindenkinek minden pillanatban érdeklődését a közügyek iránt a közérdek javára. Mi úgy értelmezzük a NUF mozgósítását: nem akarunk ellenségeskedést sem a NUF keretén kívül, sem pedig a Nemzeti Ujjászületés Frontjának keretén belül. A mi célunk az, hogy minden éhes száj lakomai étellel jóllakjék, hogy megszűnjék az ígéretések és a személyi érdekek korszaka, hogy az állampolgárok többet gondoljanak az országra és a közjóra, mint saját személyi érdekeikre. Ezeket a célokat követjük mi a NUF mozgósításával. És kénytelen vagyok megállapítani azt is, nem értem, hogy ezért az erkölcsi és az ország jövője érdekében elrendelt mozgósítástól, amelyben az ország minden polgára, minden gatlás nélkül részt vehet, akár tagja a NUF-nak, akár nem, miért elégedetlen, vagyis miért ellenzékli valaki, amikor ellenzék tulajdonképpen nem is létezik az országban. Az ellenzék csak azok sorából akar kialakulni, akik hibás lépést tettek a ballabukkal és most nem tudják, hogy jobb lábukkal is elkövetnék-e ezt a hibás lépést, vagy pedig a hibás lépést elkövetett ballabukat hogyan állítsák vissza, a még helyes irányt követő jobb láb mellé. És ezek az elemek ahelyett, hogy elismernék saját tévedésüket, saját oktalanságukat, elővigyázatlanúságukat, minket hibáztatnak a saját tévedésükért.**

A miniszterelnök szellemes fordulatokban gazdag beszéde általános tet

Megalakult az új bolgár kormány

Hitler újabb tervei

(SZÓFIA.) (Dunaposta.) Az új bolgár kormány megalakult. A nemzeti egység kormányának miniszterelnöke, egyben külügyminiszter Kioszevanoff, a belügyminiszter Nedlev Tarr tábornok, a pénzügyminiszter, dr. Bojilov, a hadügyminiszter, Daskolov tábornok, közoktatásiügyi miniszter Filov egyetemi tanár, a vasutügyi miniszter, Gabrovski kereskedelemügyi miniszter Zagorov dr. egyetemi tanár, földművelésügyi miniszter pedig Vasilov. Az új kormány kinevezése és személyi összetétele általános megnyugvást szerzett.

MIRE SZÁNJA EL MAGÁT
HITLER KANCELLÁR

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Hitler vezér és kancellár mozgósította diplomáciai tartalékát és egyidejűleg a nyugati hadszíntéren mozgósította tartalék katonai erőit. Joggal felmerül most az a kérdés, vajjon a vezér új diplomáciai offenzívát indít-e meg? Hitler szükségesnek tartotta, hogy mielőtt valami újabb lépésre határozná el magát, tanácskozzék bizalmas hűveivel, hogy meggyőződést szerezzen véleményükről, valamint a német lakosság hangulatáról, amelyért a közvetvezetők személyesen felelősek. A diplomáciai tartalék mozgósítása eddig nem járt nagy sikerrel. Sőt nehézségek észlelhetők.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

TURISTÁK VAGY KÉMEK

(STOCKHOLM.) (Rador.) A Havas jelentése szerint három orosz állampolgárt letartóztattak, mert engedély nélkül fényképfelvételeket készítettek. A letartóztatottak azt vallották, hogy turisták, akik csak emlékfényképeket készítettek. Ezzel szemben megmotozásukkor több olyan fényképet találtak náluk, amelyek fontos svéd katonai pontokat és a svéd kikötők erőseit tüntették fel. A vizsgálat széles körben folyik.

KÖZÉPKINAI KORMÁNY

(TOKIÓ.) (Rador.) A japán hadügyminiszter tegnap hosszas tárgyalást folytatott a miniszterelnökkel, amelyen megvitatták a közepkinai kormány kérdését, amelyet rövidesen meg akar alakítani.

A SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNY KÖRÜLI VITA ÁLLÁSA

(WASHINGTON.) (Rador.) A semlegességi törvénynek azt a szakaszát, amely a rez kivételének megszüntetéséről rendelkezik, valószínűleg pénteken megszavazza a szenátus. Roosevelt köztársasági elnököt legalább is ilyen értelemben tájékoztatták a demokrata szenátorok.

GREISER ÚJABB MEGBIZATÁSA

(BERLIN.) (Rador.) Greiser, a dartzigi szenátus volt elnökét Hitler vezér és kancellár Wartha tartomány körzetvezetőjévé nevezte ki.

SARACIOGLU BESZÁMOLÓJA

(ANKARA.) (Rador.) Saracioglu külügyminiszter hétfőn két óra hosszat tartó beszámolót tartott a köztársasági néppárt parlamenti csoportja előtt moszkvai utjáról és tárgyalásairól. A beszámolóról kiadott hivatalos jelentés világosan körvonalazza a Moszkvában tartott tárgyalás összes kérdéseit és hangsúlyozza, hogy a tárgyalások igazolták a Törökország és Oroszország között fennálló barátság őszinteségét. A jelentést nagy megnyugvással vette tudomásul a török főváros lakossága.

CÁFOL AZ ANGOL KÜLÜGYMINISZTERIUM

(LONDON.) (Rador.) Az angol külügyminisztérium közli a következőket: Német rádióállomás azt jelentette, hogy a lengyel Nemzeti Bank aranykészletének azt a részét, amelyet még a háború kitörése előtt Angliába menekítettek, az angol kormány Törökországnak kívánja adni. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert a felett egyedül és kizárólag csak a lengyel kormány rendelkezhetik.

Marólgással megmérgezte magát a kolozsvári leány

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Munteanu Ilona Manasturului-ucca 17. szám alatt lakó 18 éves leány, mára virradó éjjel öngyilkossági szándékkal marólgással megmérgezte magát. Mikor tettét észrevették, azonnal értesítették a mentőket, dr. Florescu mentőorvos első segélyben részesítette az öngyilkos leányt, akit beszállított a klinikára, orvosai azonban nem bíznak életbenmaradásában, mert az erős méregoldat nagyon összeroncsolta belső szervezetét. Az öngyilkosság indító okát a folyamatban levő vizsgálat még nem tudta megállapítani.

— **Elütött a gépkocsi egy fiatal iparost.** Súlyos autóbaleset történt tegnap este a Regele Ferdinand uton. A 854. rendszámú gépkocsi, amelyet Kerekes Pompei soffor vezetett, a Reg. Ferdinand ut 32. számú ház előtt, az állomás felől jövet elütötte az uttesten áthaladó Stupariu Alexandru, a közeli Borsza községből való és Kolozsváron dolgozó fiatal iparost, akit a kiszállított mentők válságos állapotban szállítottak be a sebészeti klinikára. A baleset áldozatának állapota igen súlyos, mert valószínűleg belső sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenség ügyében a rendőrség forgalmi ügyosztálya folytatja le a vizsgálatot.

SERV. CENZ. C. VI. A. — BUN DE IMPRIMAT